

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3.

Περίοδος Β — Έτος Αον (16ον) | ΑΡΙΘ. 20(629) | Σάββατον, 27 Ἀπριλίου 1919.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ: Πίσω από τὰ κάγκελα (Τὸ κλείδωμα — Οἱ Μαρίες μας — Ξαναγίζοντες — Στὸ κλαρί. — Ἡ ἀποφυλάκιση.)
Χ. STRICH: Κήρυγμα.
CURIËL BUYSSE: Τὸ ἄλογο (Μετάφρ. Κ. Καρθαίου).
ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΓΙΑΚΑΚΗ: Ἀραβικὰ. (Ἀπελπισία — Βάσανα. — Θὰ γεράσω.)
ΚΘ. Α. ΚΟΝΤ. Ἡ Ἐπιστροφή τοῦ Δάσκαλου.
Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ: Τὸ τραγούδι τοῦ μοναχοζώητου.
Μ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ: Στὴ Μαρία Κ.

ΔΕΥΡΑΣ: Τὰ κοχύλια.
Ο ΝΟΥΜΑΣ: Φαινόμενα καὶ πράγματα.
ΣΤΗΦ. ΗΓΚΑΘΗΣ: Χωρισμός.
ΓΙΑΓΚΟΣ ΗΛΙΔΗΣ: Μισομός.
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΑΛΛΙΦΗΣ...!
ΤΑΚΗΣ ΦΙΤΣΟΣ: Ἐνα δνευρο.
Π. ΝΙΡΒΑΝΗΣ: Μακαρόνια.
ΑΠΟ ΒΑΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΑΟΜΑΔΑ. Ἑλληνικὴ φιλολο-
 γία — Ἑνὴ φιλολογία. — Ἡ Κοινὴ Γνώμη
 — Χωρὶς γραμματόσημο — Νέα βιβλία.

Σκίτσο ΣΠ. ΒΑΝΔΩΡΟΥ

Ο ΝΟΥΜΑΣ.

★ ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ★

ΜΙΑ ΑΛΗΘΕΙΑ

Σήμερα τὸ πρωτὶ σὶν καφενέ, μαζί με τὸν πρωτὶνὸ καφέ μου ἐρρόφησα καὶ μιὰ μεγάλην ἀλήθεια κ' ἐπειδήκα πῶς οἱ ἀγάρες τῶν μαλλιαρῶν εἶναι ἀστεῖοι καὶ ἄσοκοποι, ἀφοῦ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς μίαν γλώσσαν ἐννοεῖ καὶ μίαν θέλει, τὴν καθαρεύουσαν.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ ἀλήθεια ἐξεπήδησεν ἀπὸ τὸ πλαγινὸ μου τραπέζι, ἔβον ὁ μπακάλης τῆς γειτονιάς μου, μαζί με τὸν μανάβη καὶ τὸν χαοάτη τὸν γειτονικὸ ἐσυζητοῦσαν, πρωτὶ-πρωτὶ οἱ ἀδελφοί, ὄχι περὶ αἰσχροκερδείας, ἀλλὰ περὶ τοῦ πῶς θὰ σωθῆ τὸ Ρωμάϊκο. Ἡ συζήτησίς τους, ἀφοῦ ἐξεκίνησεν ἀπὸ τὸν Οὐτίλωνα κ' ἐπέρασε τοὺς Μπολοσεβίκους κ' ἐστάθμευσε νὰ ξεκουρασθῆ σὴν ἐπανόστασι τῆς Αἰγύπτου κ' ἔδιξεν ἀκριθιῶς τὸ Ἰρλανδικὸ ζήτημα καὶ διέτριξε ἀσθμαίνουσα ὄλας τὰς σχολιάς ἀτραποὺς καὶ τοὺς μαιάνδρους τῆς Ἑυρωπαϊκῆς διπλωματίας, ἐξαναγύρισε πάλι σὶν Οὐτίλωνα κ' ἐκεῖ ἐσταμάτησε ὀριστικῶς.

— Αὐτὸς θὰ μᾶς σώσῃ! ἀπεφάνθη ὁ μπακάλης, μετὰ οσοβαρότητος διπλωματικῆς.

— Τί νὰ σοὺ κάνῃ κ' αὐτὸς ὁ φουκαρᾶς! διέκοψε μελαγχολικῶς ὁ μανάβης.

— Πῶς, τί νὰ σοὺ κάνῃ; ἐβροτοφώναξεν ὁ χαοάτης.

— Βέβαια καὶ τί νὰ σοὺ κάνῃ, ἀφοῦ μέσα σὸ Συνέδριον τῆς Εἰρήνης θὰ εἶναι ὁ μάς!

— Μὲ μᾶς θέλεις νὰ πῆς; ἐρώτησε ὁ χαοάτης.

— Ὅχι, θρὲ ἀδελφέ! θὰ εἶναι ὁ μάς, δηλ. μοναχὸς του. πῶς νὰ σοὺ τὸ πῶ; Νά, δὲν θάχῃ κ' ἄλλους νὰ ὑποστηρίξουν τὶς γνώμης του!..

— Ἄμ' εἶποι μίλα, χριστιανέ! εἶπε ὁ μπακάλης. Θέλεις νὰ πῆς πῶς θάναί μου μάς!

— Ὁ μάς—μοναχός, τὸ ἴδιο κάνει! παρετήρησε ὁ χαοάτης καὶ ἡ συζήτησις ἐξηκολούθησε.

«Κοινωνία»

***

ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ

Πειναλέος καθηγητῆς, ἴσταιαι πρὸ ἐνὸς κρεοπωλείου καὶ ἀναφωνεῖ:

— Ἄχ! ἀμνός...

— Δὲν ἀνοίγεις τὰ σιραδά σου. Ἀχαμνὸ εἶναι ἡ τετραπάχο;..

«Ἀθῆνα»

„ΠΡΟΝΟΙΑ“

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΝ
ΥΕΛΩΠΗΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΡΦΕΤΩΝ

Γενικοὶ πράκτορες:

Ἀδελφοὶ Δάνου & Σία

Ἐν Ἀθήναις, Περμαζόγλου 4.
Ἐν Πειραιεὶ, Νικήτα 8.

ΤΥΠΟΣ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΔΑΝΟΥ & ΣΙΑ

ΕΣΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (Περμαζόγλου 4α. τηλεφ. 15 — 57)

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ (Νικήτα 8, τηλεφ. 1-87) ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ (Ἅγιου Μηνᾶ 7,8,9), ΠΑΤΡΑΙΣ (Ἅγιου Ἀνδρέου 58) καὶ ΜΑΣΣΑΛΙΑ, (rue Breteuil 76.)

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (Τράπεζα Καλαμών), ΛΑΜΙΑ. (Υἱοὶ Δ. Νούτσου καὶ Κατσούφης) ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, (Sarantis freres2. Rector Street) ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ (Ἀδελφοὶ Σαράντη, Ἀμπήτ Χάν).

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: ΕΙΣ ΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ, ΛΟΝ, ΔΙΝΩ, ΝΕΑΠΟΛΕΙ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΜΙΣΕΩΣ. Ἀποστολή, παραλαβὴ καὶ ἀποθήκευσις ἐμπορευμάτων, φορτώσεις, ἐκφορτώσεις καὶ ἐκτελωνισμοί. **ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΕΤΛΙΩΝ.** Ἀγορὰ καὶ πώλησις ἐμπορευμάτων διὰ λογαριασμὸν τρίτων ἐν Ἑλλάδι καὶ τῷ ἐξωτερικῷ. **ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΝ.** Ναύλωσις καὶ διαχείρισις ἰστιοφόρων, ναυλώσεις ἀτμοπλοίων καὶ πρακτορικὴ ἐργασία αὐτῶν. **ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ.** Ἀσφάλεια θαλάσσης καὶ πυρός, Γεν. Πράκτορες τῆς «Προνοίας», Πράκτορες τοῦ «Μπαλουάζ». **ΤΜΗΜΑ**

ΕΠΙΣΤΙΤΙΣΜΟΥ ΕΠΙΑΡΧΙΩΝ. Παραλαβὴ καὶ ἀποστολὴ μετὰ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν παντὸς εἶδους τροφίμων διὰ λ.)σμὸν τῶν κοινοτικῶν ἐπιτροπῶν.

Ἡ Ἐταιρία χορηγεῖ δάνεια ἐπὶ ἐμπορευμάτων καὶ φορτωτικῶν, καὶ ἐκτελεῖ πᾶσαν τραπεζικὴν ἐργασίαν σχετιζομένην μετὰ τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας.

Ἡ Ἐταιρία δὲν ἐμπορεῖται δι' ἴδιον λ.)σμὸν, οὐτε δέχεται τὴν ἀποκλειστικὴν ἀντιπροσωπεῖαν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν οἰκῶν.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. - ΕΤΟΣ Α^{ΟΝ} (16^{ΟΝ})

Ἀθήναι, Σάββατον, 27 Ἀπριλίου 1919

ΑΡΙΘ. 20 (629)

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ

ΤΟ ΚΛΕΙΔΩΜΑ

Ἡ καμπάνα χτυπάει. Ἐξῆ ἡ ὥρα. Μᾶς κλειδώνουν. Θὰ μᾶς ἀνοίξουν πάλι αὔριο στὶς ἔξῃ τὸ πρωί. Ἐνα ρίγος ἐλαφρὸ μὲ πιάνει. Ἐλαφρὸ καὶ ὀλιγόστιγμο. Γιατί;.. Δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἐξηγήσω.

Μήπως πρὶν χτυπήσει ἡ καμπάνα καὶ πρὶν μᾶς κλειδώσουν εἶμουν ἐλεύτερος; Μάλιστα. Εἶμουν. Τὸ ἐπίστευα πὼς εἶμουν. Ἡ καλὴ συντροφιά, ἡ ἡσυχία, τὸ προσωρινὸ ξεκούρασμα ἀπὸ τὸν ἄγριον ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ἡ ἐλευτερία νὰ γυρίζω μὲς στοὺς μεγάλους διαδρόμους, ν' ἀνεβοκατεβαίνω τὴ σκάλα, νὰ περπατῶ στὴν ἀλλή, νὰ ζητῶ ἀπὸ τὸν τετραπέδατο Φανουράκη τὸν καφέ μου καὶ τὸ λουκούμι μου, νὰ χαριτολογῶ μὲ τὸν Κάπαρη, νὰ παραγγέλω στὸν Ἀχιλλέα νὰ μοῖ ἐτοιμάσει τὸ δεῖπνό μου—ὄ! αὐτὰ, ὄλα μὲ ξεγελοῦν καὶ μὲ κάμνουν νὰ πιστεύω, πὼς εἶμαι ἐλεύτερος.

Ἄν δὲν εἶμ' ἐλεύτερος νὰ θγῶ ἔξω καὶ νὰ πάω ὅπου θέλω, οὔτε τὸ λογαριάζω. Ὁχι, ἀδερφέ! Δὲν ἔχω κέφι σήμερα νὰ θγῶ ἀπὸ τὸ σπίτι μου! Θὰ καθίσω μέσα, θὰ ραχατέρω, θὰ ξεκουραστῶ! Ἄν δὲν μπορῶ νὰ ἰδῶ τοὺς δικούς μου, τοὺς ἀρμπημένους μου, φαντάζομαι πὼς εἶμαι οὐ ταξίδι καὶ τοὺς στεροῦμαι γιὰ λίγο καιρὸ. Θὰ περάσουν. Ὅλα θὰ περάσουν...

Ὅταν ὅμως ἀκούω τὴν καμπάνα νὰ χτυπάει στὶς ἔξῃ τὸ θρόνυ καὶ νιώθω πὼς τὸ μεγάλο κινκλίδωμα ἐκλειδώθηκε, ρίγος ἐλαφρὸ διατρέχει τὸ σῶμά μου. Εἶμαι κλειδωμένος πιά, εἶμαι φυλακισμένος, δὲν μπορῶ νὰ κινήθω ἐλεύτερα, νὰ πάω ὅπου θέλω..

Ἡ θραδινὴ καμπάνα μὲ ἀφυπνίζει καὶ καρτεροῦ νὰ χτυπήσει πάλιν ἡ καμπάνα αὐτὶς ἔξῃ τὸ πρωί γιὰ νὰ ξαναπέσω στὸ ὄνειρο...

* * *

ΟΙ ΜΑΡΙΕΣ ΜΑΣ

Ὁ Διαμπότης ἦρθε πρωτὶ-πρωτὶ στὴν κάμαρά μου καὶ μοῖ πῆρε τὰ ρούχα μου γιὰ νὰ τὰ πλύνει. Ὁ Διαμπότης, μαζὶ μὲ δυὸ ἄλλους, μὲ τὸν ἀδερφὸ τοῦ Μπιτυνκόση τὸ μεγάλο καὶ μ' ἕναν ἄλλον, ψηλὸ μὲ μονοτάκια μαύρα, κορμαστά, εἶναι οἱ πλούστρες μας, οἱ πλούστρες τῆς φυλακῆς.

Οἱ φυλακισμένοι, πὸν μένουν στὸ κάτω κινκλίδωμα καὶ στοὺς κύκλους, τοὺς λένε πλούστρους, ἐμεῖς, οἱ ἀριστοκράτες τοῦ ἐπάνω παρτιμέντιν, τοὺς ὀνομάζουμε «Μαρίες μας». Καὶ μᾶς τὰ πλένουν καλὰ τὰ ρούχα μας οἱ Μαρίες μας, καὶ τὰ κάνουν, τὰ πηχτικά μας καὶ τὰ σεπτόνια μας καὶ τὶς μαξιλαροθήκες μας καὶ τὰλλα, κάτασπρα

ὄαν τὸ χιόνι, καὶ μᾶς παίρνουν καὶ φτηνὰ—μιὰ δεκάρα τὸ κομμάτι.

Τῆς Κοινωνίας ἡ αἰσχροκέρδεια δὲν πέρασε, βλέπετε, καὶ τοὺς ψηλοὺς τοιχοὺς τῆς φυλακῆς μας. Οἱ σκοποὶ, μὲ τὶς ξεγυμνωμένες λόγχες, πὸν μᾶς φυλάνε, νὰ μὴ φύγουμε, μᾶς προφυλάτουν καὶ ἀπὸ τὴν αἰσχροκέρδεια. Μιὰ δεκάρα τὸ κομμάτι τὰ πλουτικά, δεκαπέντε λεφτὰ ὁ καφέ, καὶ μὲ μπόλινο καί-μάκι μάλιστα—νά, δυὸ, ἀπὸ τὰ τόσα ἄλλα, ἀγαθὰ τῆς φυλακῆς μας.

Ὅταν ἡ δική μου ἡ Μαρία, ὁ Διαμπότης, μούφερε τὴν πρώτη φορὰ τὰ ρούχα μου ὀμορφοπλυνμένα καὶ μοῖ ζήτησε τόσο φτηνὰ, ξαφνιαστικὰ.

— Ἄμ φυλακισμένος εἶσαι καὶ οὐ, φονκαρᾶ, γιατί νὰ σοῦ πάρω περισσότερα; μοῖ εἶπε χαμογελῶντας μὲ περίσοια καλωσύνη.

Ὁ Διαμπότης εἶναι, γιὰ φόνο στὴ φυλακὴ, μὰ τί σημαίνει! Συνάδελφός του εἶμαι κ' ἐγώ, καὶ ἄς μὴν μπορῶ ἀκόμα νὰν τὸ καλονιώσω καὶ νὰν τὸ χωρέψω γιὰ ποῖο βαρὺ ἔγκλημα ἐδῶ μέσα ματιρώθηκα.

* * *

ΞΑΝΑΧΤΙΖΟΝΤΑΣ

Τὰ χελιδονάκια ξαναχτίζουν τὴ φωλιά τους, ψηλά, στὴν κορνίζα τοῦ ἰπότεγον. Σημερώματα ἀρχινήσανε τὴ δουλειά, καὶ τοῖον! τοῖον! ὄλη τὴ μέρα κουβαλᾶνε λάσπη καὶ ἄχυρα καὶ καταγίνονται, ὄαν ἐπιδέξιοι μαστόροι, νὰ τὴν τελιώσουνε μιὰν ὄρ' ἀρχίτερα.

Καὶ κείνος, πὸν τοὺς τὴ χάλασε χτῆς τὸ δειλινό, τὴ φωλιά, ἔτοι γιὰ γούστο, πειτώντας μιὰ πέτρα στὰ ψηλά, κάθεται, τώρα καὶ τὰ κοιτάζει καὶ παρακολοῦθει μ' ἐνδιαφέρο τὴν ἐργασία τους.

Καὶ θὰν τὸν βλέπουν τὰ χελιδονάκια καὶ μὲ τὸ τοῖον! τοῖον! τοὺς θὰν τοῖ παραπονιοῦνται καὶ θὰ τοῖ λέγουν:

— Γιατὶ μᾶς τὴ χάλασες τὴ φωλιά μας, ὦ ἄνθρωπε; Τί σοῦ φταίξαμε; Ἄνθρωποι δὲν εἴμαστε γιὰ νὰ μᾶς θλάψεις ἔτσι.. Πουλιὰ εἴμαστε... Γιατὶ νὰ μᾶς φερθεῖς ἔτσι σκληρά;

Καὶ τὴ χτίζουν τὴ φωλιά τους τὰ χελιδονάκια. Καὶ θὰ καταχαροῦν ἅμα μάθουν πὼς στὸν καπτικό, πὸν τοὺς χάλασε τὴ φωλιά τους, ἐδόθηκε Βασιλικὴ Χάρη κ' ἐβγήκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ. Ἐτσι δὲ δᾶχουν τὸ φόβο μήπως τοὺς τὴ χαλάσει καὶ πάλι.

* * *

ΣΤΟ ΚΛΑΡΙ!...

Ὁ καπετὰν Γεῶργος μᾶς πῆρε τὰ μυαλά μας, μᾶς ξεμούρλανε. Λιάκουρα καὶ ἔλατα καὶ ἀρνιά τῆς σοῦβλας καὶ καραούλια καὶ θροσερὰ νερὰ καὶ κλέ-

φρικα τραγούδια, κι άλλα, κι άλλα—ροδάνι πήγαινε ή γλώσσα του. Καί μεις τόν άκούγαμε λαιμαργα, λεξίσα του δέν άφίναμε νά χαθεί, και ή νοσταλγία του στή λεύτερη ζωή, τή ληστρική, γινότανε και νοσταλγία δική μας.

“Όταν μās καληνύχτισε κ' έφυγε για τó δωμάτιό του, στό κάτω πάτωμα, σιούς Δαντικούς «Κύκλους», ó Κώστας ξαπλώθηκε στό κρεβάτι του και φώναξε, κατά τή συνήθειά του, τόν Κάπαρη:

— Κάπαρη!... “Έλα παιδί μου, νά ζήσεις, θγάλε μου τά παπούσια μου!...

— Μπυθικόση, μήν ξεχάσεις τó πρωτό νά ζητήσεις από τόν Λαυρέντη τά ξουράφια!... Μήτρου!... ρέ Μήτρου!.. Τί διάολο έπαθες και δέν άκούς; πάρε τή λεκάνη μου νά τήν πλύνεις!...

Ξαπλωμένος κ' έγώ στό κρεβάτι μου αναλογισόμουνε τά θσα μās διηγήθηκε ó καπετάν Γεώργιος και ζωνιάνενα με τή φαντασία τήν άχαλίνωτη τις τόσες και τόσες δημορφες σκηές. “Αχ, και νά ζούσε και νεις εκεί επάνω λίγο καιρό!...

— Ξέρεις τί συλλογίζομαι; μου λέει ξαφνικά ó Κώστας.

— Ποῦ νά ξέρω!...

— Λέω άμα θυόμε από δό μέσα, άμα άποφυλακιστόμε, νά θυόμε στό κλαδί για λίγο καιρό κ' έμεις!..

— “Έτσι, σάν τόν καπετάν Γιώργο!

— “Έτσι βέβαια!.. Ληστές κ' έμεις!..

— Καλός ó λόγος σου, καπετάνιο μου, είπα ξεκαρδιομένος. Μά πρέπει νά πάρομε μαζί μας σιά θοννά κι δλάκερο επιτελειό. Τόν Κάπαρη, τόν Μπυθικόση, τόν Μήτρου!..

— Τί νάν τούς κάνουμε;

— Τί νάν τούς κάνουμε λές; Μά ποιός, θεομπάιχη, θά σου θγάξει τά τσαρούχια;.. Ποιός θά σου φοράει τή φουσανέλλα;... Ποιός θά σου χύνει νερό νά νυφτείς;...

Και μιμούμενος τή φωνή του, τή θαρειά μά και χαιδιάρα μαζί, έφώναξα;

— Κάπαρη, παιδί μου, έλα νά θγάλεις τά τσαρούχια τού καπετάνιου μας!...

* * *

Η ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΗ

Σήμερα μ' έκαλέσανε κάτω, στό γραφείο, και μου είπανε πώς είμαι πιά λεύτερος. “Ένα χαρτάκι, τόσο δά, πού ήρθε και πού λέγεται άποφυλακιστήριο, μου άνοίγει πιά τις θαρειές πόρτες τής φυλακής, σάν τó μαγικό σιδερόχορτο τού παραμυθισού, και με ξαναρχίζει στήν κοινωνία.

Τή στιγμή αυτή, πού θά μου λέγανε πώς είμαι λεύτερος, τήν καρτερούσα με τόσην άγωνία, κι όμως τώρα, πού ήρθε πιά, δέν ξέρω γιατί, αντί νά μου φέρει χαρά, μου άπλωσε μιάν άθυμία θαρειά στήν ψυχή μου.

“Ανέβηκα χωρίς κέφι πάνω στήν κάμαρά μου, όχι τρέχοντας, μά κουρασμένα βαθίζοντας, για νά μαζέρω τά λίγα πράματά μου. Στά ουχαρίκια, πού μου λέγανε οι άλλοι φυλακισμένοι, στό διάβα μου, άπαντούσα άκεφα και με ψεύτικο και θιασμένο χαμόγελο, κ' εκεί πού μάζενα τά πράματά μου, δέ

σας τó κρόθω, ένα δάκρυ κώλησε από τά μάτια μου.

Θάφρινα, βλέπετε, πιά για πάντα τή γωνιά μου έδω, στήν κάμαρά μου, πού ξεκούραζα τόσες μέρες σ' αυτή τήν κουρασμένη μου τήν ψυχή θ' άφρινα τούς καλούς μου τούς συντρόφους, πού γριζάμε μαζί στό προαύλιο, και καθόμαστε κάτω από τήν έλιά και πλάναμε τόν καφέ μας και διαβάζαμε τις εφημερίδες μας, τó πρωτό δέ θάπαιζα πιά τις κ ο υ π ε ς με τόν κού Δήμαρχο και με τούς δυό άξιωματικούς τ' άπομεσήμερο, σις έξήμιση, πού μās κλειδωναν στό διαμέρισμά μας και δέ θά περνούσα ώρες κι ώρες, τó θράδι, ίσαμε τά μεσάνυχτα, με τή χροσή συντροφιά τού Κώστα, πότε με κουβέντες ευχάριστες, και πότε με θλιθερές κουβέντες, και δέ θά σηκωνόμουνε τó πρωτό πιά, με τήν άγνήνη καμπίνα τής φυλακής, σις έξη, νά καρτερώ νά μου φέρει ó Φανουράκης τόν καφέ μου στό κρεβάτι και νάρθει ó Κάπαρης νά μου φέρει τήν εφημερίδα μου. Και τόσα και τόσα άλλα άκόμα, πού με κάνανε πολλές φορές νά τó πιστέμω πώς δέ με κλείσανε σέ φυλακή, μά σέ σαντόριο με στείλανε, σέ ψυχιατρείο άληθινό, για νά περάσω λίγον καιρό ήουχος, άμέριμνος και νά ξεκουράσω τά νεύρα μου!..

Και νά και τó πού νόστιμο, μά και τó πού περίεργο: Τώρα πού μου λένε πώς είμαι πιά λεύτερος, πρώτη μου έγνοια—κι αυτή ή έγνοια μου λιγοστεύει κάπως τή λύπη μου—είναι νά ιδώ ποιά είναι επίτελος ή περιήρημη αυτή Άμαλία, πού άκουγα κάθε ώρα και στιγμή τόνόμά της έδω μέσα στή φυλακή—ή περιήρημη Άμαλία, πούχει τó μικρό της μαγαζάκι έξω από τή φυλακή και πού τόνόμά της ó Κάπαρης τó κπιλάει σάν καρμέλα κάθε μέρα στό στόμα του:

— Σήμερα ή Άμαλία έχει ψάρια ψητά!.. Τό θράδι ή Άμαλία θάχει άρνάκι φρικασέ!.. Η Άμαλία δέν έφερε τυρί σήμερα!.. Παράγγελια στήν Άμαλία νά μās φέρει τσιγαρέτα!.. Ξέχασε ή Άμαλία νά μου δώσει σήμερα τó κρασί σου!..

— Άμαλία άκούω κι Άμαλία δέ βλέπω! έμορμούριζα πολλές φορές: Κ' ένας πόθος μου είτανε νά θγώ από τή φυλακή για νά ιδώ τήν Άμαλία!..

Νά, πού γίνεται κι αυτό σήμερα!..

Φυλακές Συγγρού, Μάρτης τού 1919.

Α. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΗΜ. Τά σκίτσα τής Φυλακής πού τυπωθήκανε στό «Νουμά», μαζί με μερικά άλλα άνέκδοτα, θάν τά θγάλει σέ ξεχωριστό βιβλίο, σέ λίγες μέρες, ή έκδοτική Έταιρεία «Τύπος», με πρόλογο τού Κώστα Παρορίτη.

Μιά άλήθεια πού νά είναι άληθινή όταν πιστέβουν σ' αυτήν περισσότεροι από ένας.

Ο ύ ά ί λ δ

“Όταν ó χαρακτήρας δέν είναι μεγάλος, δέν υπάρχει μεγάλος άνθρωπος, δέν υπάρχει μήτε καλλιτέχνης μεγάλος. Δέν υπάρχουν παρ άδειαν ά είδωλα για τó παλιόκερο. Λίγο μās ενδιαφέρει ή επιτυχία. Τό ζήτημα είναι νά είμαστε μεγάλοι κι όχι νά φαινόμαστε.

Romain Rolland

Άποφεύγετε κάθε είδους επιχειρήματα. Είναι πάντοτε χυδαία και πολλές φορές και πειστικά.

Ο ύ ά ί λ δ

ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν αὐγὴν ἢ τὸ δειλινὸν
ξέρω κάποιον πετεινὸν
ποῦ τραγὰ θὰ διαλαλήσει
τὴν ἀνατολὴν ἢ τὴ δύση.

Ἄπ' τὸ λόγγον, ἄπ' τὸ βουνὸν
θὰ σκορπίσει ἀλαργινὸν
στὶς πλαγιὰς τοῦ λόγγου,
στὰ χωριά, στὶς χώρες κάτου.

Κι' ὁ σκυγιὸς ὁ δουλευτὴς
κάπου σκάρωντας τὴ γῆς
θὰ σκορπίσει τὸν ἰδρῶ του
καὶ θὰ κάνει τὸ σταυρὸ του.

X. STRICH

CURIËL BUYSSE

ΤΟ ΑΛΟΓΟ

Ἡ σκηνή ἦτανε σύντομη καὶ — αὐτὸ εἶναι, οἴγου-
ρα, παραδοξολογία — μαζὶ καὶ πολὺ ἀργοκίνητη καὶ
πολὺ γοργή.

Μὲς στὴ μέση τοῦ νεοστρωμένου δρόμου τρία παι-
δάκια κυλιόντουσαν, παίζοντας, μὲς στὸν κίτρινο ἄμ-
μο. Θαρρῶ πὼς τὰ βλέπω ἀκόμα αὐτὴ τὴ στιγμή
μπροστά μου, καὶ μοῦ φαίνεται πὼς θὰ τὰ βλέπω
πίντοτε, καθὼς πάντοτε θὰ θυμάμαι τὴ σκηνή ποῦ
ἀκολούθησα. Τὸ ἕνα ἦταν ἕνα κοριτσάκι ἑφτά ὡς
ὄχτω χρόνων, μ' ἕνα προσώπακι ροδοκόκκινο, μὲ κάτι
μεγάλια ἀθῶα γαλανὰ μάτια, μαλλιά κατὰμαυρα καὶ
πικνὰ ποῦ κρεμόντουσαν ἄταχτα στὸ λαιμὸ του καὶ τὰ
μύγυλά του· τῆλο ἕνα μαγκάκι τεσσάρων ὡς πέντε
χρόνων, χοντρούλο, κόκκινο καὶ ξανθό, ἕνας κοντο-
ρεθιδούλης χωμένος μέσα σ' ἕνα μπαλωμένο παντα-
λονάκι, πάρα πολὺ φαρδὺ καὶ πάρα πολὺ ψηλὸ, ποῦ τὸ
κρατοῦσαν ψηλά κάτι τριμμένες τριάντες, ἔτσι ποῦ
κόντευε νὰ φτάνει ὡς τοὺς ὤμους του· καὶ τὸ τρίτο
ἕνα μικρούλι, δίχως ἡλικία, μὲ φουστανάκια, καθι-
σμένο καταγίς, ἕνα ἀγαθὸ μωρὸ μὲ μεγάλα μάτια δι-
χως ἔκφραση, καὶ κατσαρὰ ξανθὰ μαλλιά.

Δὲν ξέρω τί παίζανε. Θαρρῶ τίποτα· ἀνακάτευαν
τὸν ἄμμο μὲ τὰ γεράκια τους τὰ λερωμένα, κυλιόντου-
σαν μὲς στὸς ἥλιους, καὶ χαιρόντουσαν σὰ μικρὰ
ζῶα τοῦ ἀέρα τὴν ἀνοιξιὰτικὴ γλύκα. Κανένας δὲν
ἦταν ἐκεῖ γιὰ νὰ τὰ προσέχει· τὸ μικροσκοπικὸ χω-
ριουδάκι φαινότανε βυθισμένο σ' ἕνα μακάριο μεση-
μερινὸν ὕπνο, τὰ λιγοστά του κάτασπρα ἀσβεστωμένα
σπιτάκια σὰν ἀπολησμονημένα δεξιά κι ἀριστερὰ τοῦ
ἴσιου κι ἀτέλειωτου δρόμου, τοῦ φυτεμένου μὲ δυὸ
δεντροσειρὲς ἀπὸ ὄξυες.

* * *

Καθισμένος στὸν ἴσκιον, μπρὸς ἄπ' τὸ ἕνα καὶ μόνο
μαγαζὶ τοῦ χωριοῦ, ἤμουν κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος μισοναρκω-
μένος, κούρασμένος ἄπ' τὴ μακρυνὴ μου πορεία μὲ τὸ
ποδήλατο. Εἶχα τρέξει, ἐκείνη τὴν ἔξοχη καὶ θερμὴν
ἡμέρα τοῦ Μαρτίου, καμιά σαρανταρὶα χιλιόμετρα· κι'
εἶχα νὰ κάνω ἀκόμα ἄλλα τόσα γιὰ νὰ φτάσω στὸ

τέμα τῆς ἐκδρομῆς μου. Ἦμιοννα μισοκοιμισμένος
κι' ἔνιωθα μιὰ γλύκα νὰ μοῦ πλημμυραῖ ὄλο μου τὸ
κορμί, μὲ τὰ μάτια κλειστά, κρατώντας μιὰ μικρὴν
ἐγγλέζικη πίπα στὸ στόμα, ἄπ' ὅπου κάθε τόσο φρα-
βοῦσα μιὰ τούφα ἀπὸ καπνὸ. Κοντὰ μου ἦταν γεμέ-
νη ἢ καλὴ μου μηχανή, ὁ γρήγορος τοῦ δρόμου σύν-
τροφός μου.

* * *

Ξάφνου στοιγγές φωνές τρόμου μὲ ξεπέταξαν ἀπὸ
τὴ νάρχη μου. Μ' ἕνα πῆδημα βρέθηκα ὁρθός, καί,
σὰν τὴν ἀστραπή, εἶδα ἕνα θέαμα ποῦ μ' ἔκανε νὰ
κερῶσω ἄπ' τὸν τρόμον καὶ νὰ μείνω σὰν καρφωμένος
στὴ θέση μου.

Στὸ δρόμον, ἀκριβῶς μπροστά μου, στὴν ἴδια θέση
ποῦ λίγο πρωτύτερα παίζανε τὰ παδιά, περνοῦσε ἕνα
ψηλὸ καὶ βαρὺ κάρρο, σκεπασμένο μ' ἕνα μαῦρον χον-
τρόπανο· ἕνα μεγάλο καστανὸ ἄλογο τὸ τραβοῦσε δι-
χως θόρυβο καὶ μὲ μαλακαμένους ἄπ' τὸν ἄμμο τραν-
ταγιόους. Καὶ μὲ μιὰ ματιά, σὰν κάτω ἄπ' τὴν ἀνα-
λαμπὴ μιᾶς ἀστραπῆς, ἐνῶ μὲ τρεμάμενα χέρια ἔσφιγ-
γα τὰ μιλίγγια μου καὶ κρατοῦσα τὸ στόμα ἀνοιχτὸ
ἀπὸ τρόμον γιὰ νὰ φωνάξω, δίχως νὰ μπορῶ νὰ βγά-
λω τὴν παραμικρὴ φωνή, εἶδα τὸν ἄμαξά νὰ κοιμᾶ-
ται ξαπλωμένος μὲ τὴν κοιλιά πάνω στὸ μαῦρον πανί,
τὰ δυὸ μεγαλύτερα παιδιά, τὸ κοριτσάκι καὶ τὰγόρι
νάχουν τραθηγεῖ στὴν ἄκρη, καὶ τὸ μικρὸ, τὸ μω-
ράκι, νάχει μείνει μόνο στὴ μέση τοῦ δρόμου, καθι-
σμένο καταγίς, δίχως συνείδηση τοῦ φριχτοῦ κιντή-
νου. Δὲν εἶχα προφτάσει οὔτε νὰ κουνιθῶ ἄπ' τὸν
τόπον μου, ὅταν τὸ βαρὺ ἄλογο θρῆσκόταν ἀπάνω του!

Ὅμως ὄχι... δὲν ἦταν ἀπάνω του... Ἴσα ἴσα τὴ
στιγμὴ ὅπου νόμιζα πὼς θάντικρυζα τὸ παιδί φριχτὰ
συντριμμένο, εἶδα τὸ καλὸ ζῶον νὰ σταματᾷ γιὰ μιὰ
στιγμὴ, νὰ κατεβάσει τὸ κεφάλι του πρὸς τὸ παιδί, σὰ
γιὰ νὰ τὸ μυριστεῖ, κ' ὕστερα, ἀνοιγοντας τὰ μπρο-
στινὰ καὶ τὰ πσινὰ του πόδια, νὰ περνᾷ ἀπὸ πάνω
του μὲ τὸ κάρρο, δίχως νὰ τὸ ἀγγίξει.

* * *

Ξεφρονητὰ τρόμου, φασαρία, πόρτες ποῦ ἀνοίγουν
ὀρμητικὰ, τὰγόρι καὶ τὸ κοριτσάκι τρῶνε μπάτσους
κι' οὐρλιάζουν καὶ μιὰ γυναῖκα τρέχει, ἄσπρη σὰν
παρὶ, ἀναμαλλιασμένη, σὰν τρελλὴ καὶ σπῶναι, ἀνέγ-
γιχτο τὸ παιδί. Τότε ὁ ἄμαξῆς, ποῦ ξυπναίει ἄπ' ὄλο
αὐτὸ τὸ θόρυβο, πηδαίει ἄπ' τὸ κάρρο του καί, κοι-
τάζοντας γύρω του, καταλαβαίνει τί ἔτρεξε καὶ ἀρ-
χίζει νὰ μαστιγώνει μ' ὅλη του τὴ δύναμη τὸ ζῶον
του, ξεστομίζοντας φριχτὲς βλαστήμιες κι' ἀναθεμα-
τισμούς.

Τότε μόνο μπαίνω καὶ γὼ στὴ μέση. Πετιέμαι μὲ
δάκρυα στὰ μάτια. Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ τότε στραγ-
γάλισω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον. Ὅμως πρὶν ἀκόμα τὸν
πίσσω, χωρὶς κι' ἐγὼ νὰ καταλάβω πὼς ἔγινε αὐτὸ,
κι' οὔτε πὼς ἦτανε δυνατὸ νὰ γίνει, γίνομαι ἡσυχος,
εἶμαι ἐντελῶς ἡσυχος. Καὶ μὲ φωνὴ γλυκειά, γεμάτη
καλωσύνη, τοῦ λέω, πιάνοντάς τον φιλικὰ ἄπ' τὸ
μπράτσο :

— Φίλε μου, μὴν τὸ γτυπᾷς πὰ τὸ ζῶον· ἔλα πὸ
καλὰ νὰ πιεῖς μαζὶ μου ἕνα ποτηράκι.

Γυοῖζει καὶ μὲ βλέπει, παύει νὰ χτυπάει, μοῦ εἶ-
χνει ἕνα δύσπιστο βλέμμα ποῦ ἀκόμα ἀστράφτει ἀπὸ

θυμό. Και για μιὰ στιγμή περνάει μεταξύ μας ἕνα ἀνεξήγητο δράμα. "Ἄν ξαναχτυπήσει, ἂν και μόνο μιὰ φορά· ξαναχτυπήσει τὸ ζῶο, θὰ χυθῶ καταπάνω του, θὰ τότε ξαπλώσω καταγίς, θὰ τότε στραγγαλίσω. Αὐτὸ τὸ νιώθω καλά, αὐτὸ εἶναι βέβαιο. "Ἄν δὲν ξαναχτυπήσει πιά, θὰ τότε συγχωρήσω, και νιώθω πῶς ἔτσι θὰ κάνω μιὰ καλὴ πράξη, πῶς ὁ καλὸς μου ὁ τρόπος θὰ βάλει σὲ κίνηση μέσα του, για πρώτη φορά μιὰ χορδὴ φιλανθρωπίας και συμπάθειας πού πολλές φορές, στὸ μέλλον, θὰ τήνε ξανανώσει νὰ τρέμει μὲς στὸ στήθος του...

Δὲν ξαναχτυπᾷ ὁμως... Πρέπει νὰ διάβασε, μὲς στὴν παράξενη φλόγα τῶν ματιῶν μου, τὸ τί ἀναπόφευκτο θάκολοιθοῦσε· θάνιωσε μὲς στὴν ἀμόρφωτη ψυχὴ του, σάν ἀπ' τᾶγγελμα κάποιου συμπαιθητικοῦ ρευστοῦ, τὴν κολοσύνη και τὴ συμπίονια πού ἀχτιδοβολοῦσε ἀπ' τὴ δική μου. Ναι, μὲ μιὰ γλύκαινε τὸ πρόσωπό του, πετάει τὸ καμουτσίκι του μὲς στάμαξι και σταματᾷ τᾶλλογο.

Γυρίζω και φωνάζω μὲς ἀπ' τὸ πλήθος, πού τώρα εἶχε μαζευτεῖ και χειρονομοῦσε στὴ μέση τοῦ δρόμου, τὴ γυναῖκα τοῦ μαγαζιοῦ και τις παραγγέλνω δυὸ ποτήρια κρασί. "Ἰστερα πηγαίνω στάλλογο, τοῦ ἀγκαλιάζω τὸ κεφάλι και τὸ χαιδεύω, τὸ χαιδεύω τρέμοντας ἀπὸ συγκίνηση.

— Ἄμαξά! τοῦ λέω, μπορῶ νὰ τοῦ δώσω λίγη βρώμη, δὲν εἶν' ἔτσι ;

— "Ὅπως ἀγαπᾷτε, κύριε, ἀποκριθῆκε ἐκεῖνος μὲ σιγανὴ φωνή, σάν ντροπιασμένος.

"Ἡ γυναῖκα ἔρχεται μὲ τὰ κρασιά· χτυποῦμε τὰ ποτήρια μας. Τῆς παραγγέλνω βρώμη για τὸ ζῶο και σὲ λίγο τήνε φέρνει μέσα σ' ἕνα πανέρι.

"Ὁ ἀμαξᾶς βγάζει τὸ χαλινὸ ἀπ' τᾶλλογὸ του, κι' ἐνῶ αὐτὸ τρώει κριτσανίζοντας ἀδιάκοπα και πεινασμένο ἀπ' τὸ πανέρι πού κρατᾷ στὸ ἀριστερὸ μου χέρι, ἐγὼ μὲ τᾶλλο τοῦ χαιδεύω ὀλοένα τὸ κεφάλι του και τὴ χαιτή του. Τὸ χαιδεύω μαλακά μαλακά, τὸ χαιδεύω ὅλη τὴν ὥρα, ἀργά κι' ἀπανωτά, περνώντας τὸ χέρι μου πάλι ἀπ' τὰ ἴδια μέρη, και μὲ μιάς, πιγμένος ἀπὸ συγκίνηση, σάν ἕνας κουτός, ἀρχίζω νὰ κλαίω. Δὲν μπορῶ νὰ κρατήσω τὰ δάκρυα μου, τρέχουν μ' ὅλο πού πασκίζω νὰ τὰ καταπιῶ, τρέχουν ἀδιάκοπα και βρέχουν τὰ τελευταῖα στυριά τῆς βρώμης πού τὸ καλὸ ζῶο μαζεύει στὸ βάθος τοῦ πανεριοῦ, ψάχνοντας μὲ τὰ χεῖλια του.

"Ἐτελείωσε. Τὸ καλάθι εἶναι ἀδιανό, ὁ ἀμαξᾶς περνάει πάλι στάλλογὸ του τὸ χαλινὸ, τὸ κάρρο ξεκινάει. Τοῦ δίνω τὸ χέρι μου και μαζί ἕνα ἀσημένιο δίφραγκο.

— Νά, πάρε νὰ πιεῖς πάλι κάνα ποτηράκι στὸ δρόμο.

"Ὁ ἀμαξᾶς δὲν εἶχε τὸ θάρρος πιά νὰ μοῦ μιλήσει μήτε νὰ μὲ κοιτάξει στὰ μάτια· τέτοια συγκίνηση εἶχε.

Στάθηκα ἀκόμα μιὰ στιγμή και κοιτάξα τὰμάξι γυοῦφρευγε. Κάτι ὁμως δὲ θὰ ἦταν στὴ θέση του, γιατί, ἴστερα ἀπὸ λίγο, ὁ ἀμαξᾶς ξανακράτησε τὸ κάρρο του και πήδησε καταγίς. Τὸν εἶδα νὰ ψάχνει μὲ τὸ χέρι του στὴ λαμαργιά τοῦ ἀλόγου και νάτι νὰ διορθώνει. Κι' ὅταν τελείωσε, πρὶν νάνεβει στὸ κάρρο του, χαιδεψε τὸ ζῶο του στὴ χαιτή και τοῦ χτύπησε μὲ τὴν παλάμη τὸ λαιμό, μαλακά, σάν ἕνας

φίλος. "Ἰστερα ξανανέβηκε στὸ ἀμάξι του, και τὸν εἶδα νὰ βγάζει κάτω ἀπ' τὸ μαῦρο σκέπασμα τὸ τρεμουλιαστὸ καμουτσίκι και νὰ γράφει κύκλους στὸν ἄερα, ψηλά, πάνω ἀπ' τᾶλλογο, φαιδρά, σάν προστασία και σάν ἐνθάρρηση, σάν ἕνα τραγοῦδι.

Τότε στέναξα ξαλαφρωμένος κι' ἔφυγα ἀπὸ κεῖ.

(Μετάφρ. Κ. ΚΑΡΘ.)

ΑΡΑΒΙΚΑ

Α Π Ε Λ Π Ι Σ Ι Α

—Θές τὴν καρδιά μου; Τώρα πιά τὴν ἔχασα
Σὺ ξέρεις πὺ καλά ποιὸς μοῦ τὴν πήρε.

Θές τὴν ψυχὴ μου; Νά, ἀπ' τὸ Μάβρον Ἄγγελο
νὰν τὴ γυρέψεις σὺ μονάχη σύρε.

Και πάρε τὰ σπαθιά τὰργυρομάνικα

Στὴν πόρτα σου, κακιά, νὰ μὲ καρφώσεις,

Μιὰ πρῶτα τὴ μεγάλη Ἄγάτη μου ἄκουσε
και γροῖκα τὴν καλά πρὶ μὲ σταθρώσεις.

—Τὶ νὰ τὴν κάνω τὴ μεγάλη Ἄγάτη σου
Ἄφου ζητᾶς και θέλεις νὰ πεθάνεις ; ...

—Γλυκὸ φιλάκι κάμε τὴν και στεῖλε το
Τὸ πεθαμένο μου κορμὶ νὰ γειάνεις.

Β Α Σ Α Ν Α

Τὸ δέντρο πού στὴ γίς βαθύορριζο
ἔκιο πλατὺ στὸ στρατοκόπο δίνει
γέρνει ἀπ' τὸ σίφουνα βερέμικο
κι' ἔτσι γυρτὸ παντοτεινὰ θὰ μείνει.

Κι' ἐγὼ σάν τὸ δεντροῖ ἀντιστέκομαι
στὸν Πόνο, μὰ ἀπ' τὴ πάλη μοῦ ἔχει μείνει
μιὰ θλίψη ἀπ' τὰ βαρειά τὰ βάσανα
πού θὰ μοῦ τὴ γιαιτρέψει μόνο Ἐκεινή.

Θ Α Γ Ε Ρ Α Σ Ο

Τοῦ Πάνου Δ. Τηγκόπουλου
πὺ φοβᾷται τὰ γεράματα.

Τρέμω τὰ μάβρα γερατειὰ σὰ σκέφτομαι !...
Κι' ὁμως θὲ νᾶρθεῖ ἡ μέρα και για μένα
πρὺ πιά δὲ θὰ τολμῶ μὲ κόρην ἔμμορφη
νὰ βγῶ, και στὰ νερά τὰ ἱλαρωμένα

μαζί τῆς λίμνης δὲ θὰ καθρεφτίζομαι....

Θὲ νᾶρθεῖ μέρα πούτε τὰ φιλιὰ μου
κι' οὔτε στὰ στήθια τὰ πλατιά τὸ σφίξιμο

—σὰ σὲ μιὰ ἀσπίδα—θὰ ποδοῦν στὴν ἀγκαλιά μου.

Και τὴ κορμοστασιά μου τὴ λεβέντικη
κι' οὔτε τις πλάτες πιά δὲ θὰ θαμιάζουν !...

Τρέμω τὰ δόλια γερατειὰ σὰ σκέφτομαι,
φαρμάκι μέσα στὴ καρδιά μου στάζουν !...

Θὲ νᾶρθεῖ ἡ μέρα πὺν βαρὺς κι' ἀνήμπορος
για μιὰ γυναῖκα νὰ μονομαχήσω,
δὲ θὰ καρφιέμαι για τὴ σβελωσύνη μου
κι' οὔτε θὰ λέγω πιά πὺς θὰ νικήσω.

Θὲ νᾶρθεῖ μέρα ἄχ! ναι πὺν μόνος μου
στῆς λίμνης τὸν καθρεφτὴ τὸ γιαιάτο
θὰ σκύβω μὲ τοῦ πόνου τὸ χαμόγελο
για τὸν ἀνθὸ τῆς Νιότης τὸ φεβγάτο.

Σάμος Βαθύ.

ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ

‘Η ‘Αντιόχεια’, έτσι λέγανε τὸ λωφορεῖο πὸν πάριον: ἀπ’ τῆ Γ.. σὶδὲ Κ.., εἶρεχε ἀπάνω σὶδὲ δημόσιο δρόμο. Εἶχε κοντὰ μιὰ ὥρα πὸν εἶχε φύγει ἀπ’ τῆ Γ.. Ὡς τὸ Κ.. ἦρθελε πέντε ὥρες ἀκόμα. Σὲ μιὰ γωνιά, σὶδὲ λωφορεῖο, εἶτανε μαζεμένος ὁ Νίκος ὁ Κοπέσης, τυλιγμένος σ’ ἓνα παλιὸ λυγδιάρικο παλτό· φοροῦσε ἓνα ξασπρισμένο κοῦκο...

‘Ἔκανε κρόο’ ἦταν μετὰ τὰ Χριστούγεννα. Εἶχε πάει σὶδὲ χωριὸν τὸν γιὰ νὰ περάσει τίς γιορτές με τοὺς συγγενεῖς του. Τώρα, πάγαινε σὶδὲ Κ.. πὸν ἦταν δάσκαλος. Τὰ ρούχα του εἶτανε λεπιά, λωμένα γι’ αὐτὸ κοῦσινε. Εἶχε μαζευτῆ στῆ γωνιά γιὰ νὰ ζεσταθῆ. Δὲ μιλοῦσε με κανένα, ἀν καὶ σχεδὸν ὄλους τοὺς συνταξιδιώτες τοὺς ἤξερε, γιὰ τὴν ἄπ’ τὰ περιγύρα τοῦ Κ.. (καὶ σὸν ἦταν δάσκαλος σὶδὲ Κ.. τὸν ξέσσε)... Τουρτούριζε... σχηματίζονταν ρεῖμα, τὰ τζάμια τοῦ λωφορεῖου εἶτανε δὲλα σπασιμένα...

Τὸ λωφορεῖο πάγαινε σιγὰ σιγὰ εἶτανε σαραβαλισμένο, εἶχε κοντὰ 20 χρόνια πὸν ἔκανε κάθε μέρα τὸ ἴδιο ταξίδι. Τὰ τοῖα ἄλογα πὸν τὸ τραβοῦσαν εἶτανε γέριμα, κοκαλιάρικα καὶ πάντα νησιικά...

— Γιατὶ δὲν τὰ ταξίσης, μωρὲ Κώστα! λέγανε σὶδὲν ἄμαξᾶ οἱ ταξιδιώτες.

Πάντα αὐτοὺς τοὺς ἀπαντοῦσε με ἀφέλεια καὶ με τὸν ἴδιο τρόπο, γαμογελώντας.

— Ἀφοῦ τρώω γιὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ τρώω κι αὐτὰ; ὕστερα πόσιντε δυνατὰ: Τρώω τρεῖς ὀκάδες ἄχουο τῆ μέρα, τὸ καθένα, δὲν τοὺς φτάνει;..

Συγγὰ λέγεινε τὰ δυστυχισμένα σὶδὲ δρόμο ἀπ’ τὴν κοῦραση κι ἀπὸ τὴν ἀδυναμία. Τὸ ξύλο πὸν τρώγανε ἀπ’ τὸν Κώστα τὸ Τσορκέζη, εἶτσι λέγανε τὸν ἄμαξᾶ, δὲν περιγράφεται τὰ σάπιζε σὶδὲ ξύλο: τὸ ἓνα μάλιστα ἴσχε στραβῶσει μιὰ μέρα, κεὶ πὸν τὸ χτυποῦσε.

— Τί τοῦ χρειάζονται καὶ τὰ δυὸ τὰ μάτια; τῆ δουλειὰ του τὴν κάνει καὶ με τὸνα, πρόποτεσε χαμογελώντας σὸν τὸ σιράβωσε...

Εἶχαν δυὸ ὥρες πὸν τρέχανε κόντεθαν σὶδὲ Ρ... σ’ ἓνα χωριὸ πῶνταν ὁ μόνος σταθμὸς σ’ ὄλο τὸ ταξίδι. Κεὶ κατέβαιναν οἱ ταξιδιώτες καὶ πέρνανε κανένα καφέ, κανένα λουκούμι, ἢ κονιάκ...

Πότιζε κι ὁ ἄμαξᾶς τᾶλογα.

‘Ἀρχιζε νὰ ψιχαλιζῆ λίγο λίγο ἡ βροχὴ δυνάμωνσ’ τὴν ἄρχισε νὰ θρέχῃ δυνατὰ. Ἡ βροχὴ εἰμπαινε μέσα ἀπ’ τὰ νοσοκομῆ, καὶ χτυποῦσε τοὺς ἐπιβάτες σὶδὲ μούτρα...

Σὲ λίγο ἄρχισε νὰ σάξῃ κι ἀπ’ τὴν κοκκούλα...

Οἱ ἐπιβάτες ἄρχισαν νὰ παραπονοῦνται σὶδὲν ἄμαξᾶ.

— Χιτῆτα μωρὲ ἀδερφέ, γίναμε μούσκεμα ἄνοιξε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ σίγμα του κ’ εἶπε ὁ δάσκαλος θυμωμένα.

Εἶχαν μουσκέψει. Σὲ λίγο μπῆκαν σὶδὲ χωριὸ. Τὸ λωφορεῖο τρέκλιζε σὶδὲ καλντερίμι τοῦ Ρ... Εἶχαν ἀφήσει τὸ δημόσιο δρόμο, γιὰ νὰ πᾶνε σὶδὲ χάρι καὶ νὰ σταματήσουνε γιὰ νὰ πᾶν λίγο ἡ βροχὴ...

Σὲ λίγο τὸ λωφορεῖο στέκονταν ἀπ’ ὄξω ἀπ’ τὸ χάρι, πὸν στέκονταν πάντα ὁ Κώστα σὸν περνοῦσε

ἀπ’ τὸ Ρ... Ὁ Χαντζῆς, κοκκουλωμένος μ’ ἓνα παλιὸ μουσαμᾶ, ζύγωσε σὶδὲ τιμόνι.

— Θὰ ξεξένης; ρώτησε τὸν ἄμαξᾶ.

— Ὅχι! ἀπάντησε αὐσιγρὰ ὁ Κώστα· δὲν φύγω σὲ λίγο, δὲν ἔχω ὥρα.

Οἱ ἐπιβάτες, σὸν ἄκουσαν αὐτὸν τὸ διάλογο, διαμαρτύρονταν καὶ λέγανε δι πρέπει νὰ κάτσουνε λίγο γιὰ νὰ σταματήσῃ καὶ ἡ βροχὴ.

— Θέλω νὰ πάω ἀπόψε σὶδὲ Κ.. εἶνε τέσσερες ὥρες ὡς κεὶ αὔριο θὰ φύγω πάλι γιὰ τῆ Γ.. δὲν ἀκούω τί λέτε σεῖς, εἶπε θυμωμένα ὁ ἄμαξᾶς. Σεῖς δὲ με πληρώσατε νὰ σᾶς πάω σὶδὲ Κ...; ἔ! λοιπόν, δὲν σᾶς πάω κεὶ, τᾶλλα εἶναι δουλειὰ δική μου...

Οἱ ἐπιβάτες, σὸν ἄκούσανε αὐτὰ, ἀναγκαστήκανε νὰ ὑποχωρήσουνε· δὲν κοποῦσαν νὰ ποῦν καὶ τίποτα, τοῦ εἶχαν τὴν ἀνάγκη, εἶτανε, βλέπετε, τὸ μόνον λωφορεῖο, πὸν δούλευε σὶδὲν τόπο, κι ἀν τὰ χαλοῦσαν με τὸν ἄμαξᾶ...

— Τουλάχιστον, πετάχτηκε κάποιος ἀπ’ τοὺς ἐπιβάτες, νὰ κατεβοῦμε νὰ πιούμε κανένα κονιάκ...

— Ἀντε! μιὰ γρήγορα, ἀπάντησε αὐσιγρὰ ὁ ἄμαξᾶς.

Ἡ βροχὴ ὄσο πάγαινε δυνάμωνε.

‘Ὅλοι κατεβῆκανε σὶδὲ χάρι γιὰ νὰ πάρουνε κάτι... Ὁ δάσκαλος δὲν τὸ κούνησε ἀπ’ τῆ θέση του, καθόνταν ἐκεῖ μαζεμένος.

— Δὲν κατεβαίνεις καὶ σὸν δάσκαλε νὰ πιῆς κανένα κονιάκ γιὰ νὰ ζεσταθῆς; τοῦπε φιλικὰ ὁ ἄμαξᾶς, πὸν γύριζε κείνη τὴν ὥρα γύρω ἀπ’ τὸ λωφορεῖο καὶ παρατηροῦσε τίς ρόδες ἀν δουλεύουνε καλά. Εἶτανε κοκκουλωμένος σὲ μιὰ σιραιωτικὴ κουβέρτα πὸν ἔσταζε νερά. Φοροῦσε μπότες ἀπὸ κείνες πὸν φτάνουν ἀπάνω ἀπ’ τὸ γόνα.

‘Ὁ δάσκαλος δὲν τᾶπάντησε· σὸτε κᾶν κουνηθῆκε ἀπ’ τῆ θέση του...

— Ἀντε, κύριοι, νὰ φεύγουμε, φάναξε σὲ λίγο αὐσιγρὰ ὁ ἄμαξᾶς.

Ἡ βροχὴ ἐξακολούθησε.

Οἱ ταξιδιώτες ξαναῆρθαν τρέχοντας, μπῆκαν μέσα, ἔκλεισαν τὴν πόρτα.

— Ἀκόμα, μωρὲ Μῆτρο, δὲν τέλιωσε; εἶπε θυμωμένα ὁ ἄμαξᾶς σὶδὲ παιδί τοῦ Χαντζῆ πῶνθαζε νερό μ’ ἓνα κοντὰ ἀπ’ τὸ πηγᾶδι πῶνταν κεὶ κοντὰ καὶ πότιζε τᾶλογα τοῦ λωφορεῖου. τί κάνεις τόση ὥρα, πρόποτεσε.

Σὲ λίγο τὸ λωφορεῖο ξεκινούσε.

Εἶχαν βγῆ ὄξω ἀπ’ τὸ Ρ.. Ἡ βροχὴ εἶχε πάνη. Οἱ ρόδες χώνονταν σὶδὲ νεοθεμένο δρόμο, σὶς λάσπες. Ἡ Ἀντιόχεια ἔγεργε ἀπ’ τῆ μιὰ μεριά κι ἀπ’ τὴν ἄλλη, ὁ δρόμος ἦταν γεμάτος γυθῆρες.

Πέρασαν τρεῖς ὥρες. Ἀρχισαν νὰ φαίνονται τὰ σπῆτι τοῦ Κ.. Τὸ χωριὸ ἦταν μέσα σὲ δάσος καὶ δὲ φαίνονταν καλά... Τώρα περνοῦσαν ἀνάμεσα σὶδὲ χωράφια τοῦ Κ...

Μπῆκαν σὶδὲ Κ.. Σὲ λίγο τὸ λωφορεῖο στᾶθηκε σὶδὲν πιάτσια τοῦ Κ.. Οἱ ἐπιβάτες ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν.

Τὸ δάσκαλο ἀπ’ τὸ κρόο κι ἀπ’ τὴν κοῦραση τὸν εἶχε πάνη ὁ ὕπνος.

— Ἐπῆνα δάσκαλε! τοῦπε χτυπώντας σὶδὲν ὄμο του κάποιος ἀπ’ τοὺς ταξιδιώτες, πὸν τὸν γινώριζε καλά, φτάσαμε.

— Εὐχαριστώ! τοῦτε ὁ δάσκαλος τριβοντας τὰ μάτια του.

Σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέση του καὶ κατέβηκε τρικλιζοντίας τὰ δυὸ σκαλοπῆττα τοῦ λωφορείου, ποὺ τρίζανε ἀπ' τὴν πολυκαιρία.

— Κώστα! κατέδασέ μου τὴ θαλίτσα—κάνε γρήγορα καημένε, διαζομαι, πρόστισε βότερα ἀπὸ λίγο...

— Ἀμέσως, κύρ δάσκαλε, τὰπάντησε ὁ ἀμαξᾶς, ποὺ ἦταν ἀνεβασμένος στὴν κονκούλα κ' ἔδινε ἕνα ἕνα τὰ μπαγκάζια τῶν ἐπιβατῶν στὰ χέρια ἐνὸς παιδιοῦ ποὺ τὸν βοηθοῦσε πάντα σὺ φόρωμα καὶ σὺ ξεφόρωμα.

— Αὐτὸ εἶναι τοῦ κύρ δάσκαλου, εἶπε σὺ παιδί ὁ Κώστας, δίνοντάς του μιὰ παλιά, ξεχαρβαλωμένη θαλίτσα.

Σίμωνε κὶ ὁ δάσκαλος, ἀκουμπώντας σὲ μιὰ παλιά ξασπριωμένη ἡμιθρόλλα, εἶχαν μονοδιάσει τὰ πόδια του ἀπ' τὸ ταξίδι.

— Ἐ! τὴν κατέβασες τὴ θαλίτσα, Κώστα, ξανάπε ὁ δάσκαλος κοιτάζοντας τὰλαγα ποὺ ἄχνιζαν ἀπ' τὸν ἰδρώτα, γιομάτα ἀφρό* ἀνέπνεαν βαθεῖά, ρουχάλιζαν, ἢ κοιλιά τους πλαινοέθρηναι συγνά, σπασμοδικά.

— Δὸς σὺν κύρ δάσκαλο τὴ θαλίτσα, εἶπε ὁ ἀμαξᾶς σὺ παιδί.

Ὁ δάσκαλος ἔβγαλε τὸ ποριτοφλί του καὶ τὸν πλῆρωσε.

— Εὐχαριστώ, τοῦτε ὁ ἀμαξᾶς, βγάζοντας τὸ καπέλλο του.

— Μπορεῖς νὰ μοῦ στείλῃς τὴ θαλίτσα μὲ τὸ παιδί, εἶπε σὲ λίγο ὁ δάσκαλος.

— Ἀκοῦς λέει! γιὸ τὸ δάσκαλο ὅτι θέλει.

Ὁ δάσκαλος τὸν εὐχαρίστησε, χαίρετησε καὶ τράβηξε γιὰ τὸ σχολεῖο. Ἐκεῖ τοῖ εἶχαν παραχωρήσει ἕνα δωμάτιο καὶ κάθονταν.

Δὲν ἦταν μακρὰ ἀπὸ κεῖ τὸ σχολεῖο. Σὰν ἔφτασε ἀνέβηκε τὴν πέτρινη σκάλα, ξεκλείδωσε τὴν πόρτα καὶ μπήκε.

Δὲν αἰστανότανε καὶ τόση πείνα, μὰ σὰν δὲν εἶχε φάει τίποτα ἀπ' τὸ πρωτὶ, ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη τοῦ παλτοῦ του δυὸ αὐγά, ποὺ τοῦχε βράσει ἢ μητέρα του γιὰ τὸ δρόμο, ἔκοψε καὶ λίγο ψωμί, κ' ἔφαγε.

Ἐπεσε σὺ κρεβάτι του, ποὺ τοῦχε ἀξοκόνιστο πρὶν ἀπ' τὰ Χριστούγεννα καὶ περιμενε τὸ παιδί μὲ τὴ θαλίτσα.

Σὲ λίγο μπήκε τὸ παιδί μὲ τὴ θαλίτσα σὺν ὄμο.

— Ἀφρόσ τὴν ἐκεῖ, τοῦτε ὁ δάσκαλος, δείχνοντάς του μιὰ γωνιά τῆς κάμαρας.

Τὸ παιδί τὴν ἀφροσ κ' ἔφυγε.

Ὁ δάσκαλος σηκώθηκε λίγο ἔβγαλε τὰ παπούτσια του καὶ τὸν κοῦκο του, κονκουλώθηκε μὲ τὸ πάπλωμα.

Τὸ πρωτὶ ξύπνησε λίγο ἀργά* νύκτισε θιαστικά καὶ τράβηξε γιὰ τὴν αἰθουσα ποὺ δίδασκε τὰ παιδιά τὸν ἐποδεχτήκανε μὲ χαρά.

— Ἄν δὲν εἶχα κὶ αὐτά! σκέφτηκε ὁ δάσκαλος.

* Ἀθήνα 14 τ' Ἀπριλίη 1919.

ΑΘ. Α. ΚΟΝΤ.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΖΩΗΤΟΥ

Κιᾶς μὴν τὸ λέω! Καθῶς περνοῦν οἱ χρόνοι
Μὲ τρομάζει ἢ μονάξια ποὺ μὲ ζώνει

Καὶ τὰ ρημάδια:
Διψῶ, διψῶ γιὰγάτες καὶ γιὰ χάδια!

Μὲ αὐτὰ τὰ χέρια, ἐγὼ τᾶχω γκορεμίσει
Τὰ ὄρατα, ψηλά παλάτια ποῦχα χτίσει:

Ψευτιά κὶ ἀσκήμια
Θάφτηκαν ἀπὸ κάτω ἀπ' τὰ συντριμμια.

Μὰ ἂν ἔλαμψε τὸ φῶς κὶ ἡ μέρα ἐντὸς μου,
Διψῶ, διψῶ γιὰ τὴ χαρὰ τοῦ κόσμου—

Σὲ κάποιο ὄρατο
Κόρφο νάγαπηθῶ. Κιᾶς μὴν τὸ λέω!

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΣΤΗ ΜΑΡΙΑ Κ.

Μὲ μάτια θουρκομμένα καὶ μὲ χεῖλη
τρεουλισιά, μὲ πρόσωπο θλιμμένο,
ποὺ μαλακώνει ὡς καὶ τὴν ἀφρηγὴ ἕλη
γύρω σου, ὅπου κὶ ἂν πέση ἀγαπημένο
τὸ βλέμμα σου, ζωντανεμένη ἀγία,
μάταια ζητᾶς οὐράνια καλωσύνη
ἀπ' τοῦ θεοῦ τὴν ἄδηλη σοφία,
ποὺ σιὸς κακοὺς ἐπίσης χάρες χύνει
καὶ σιὸς καλοῦς* κ' ἀναζητᾶς πιά πάγε
μακρὰ τὸν ὑπεριέλιτο θεοῦ σου.

Στὴ θεία φωνή σου ποὺ μετεβαλέ μας
ἔλους σὲ ἀθῶο πιστῶν ποίμνιο, κάψε
θνυίμα καὶ προσκῖνα τὸν Ἐαντό σου,
τὸ δικό μας Ναό, γλυκὲ ἀγγελέ μας!

Χίος — Φραγκοβούνη

Φεβρ. 1918

ΜΙΛΤΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ

ΤΑ ΚΟΧΥΛΙΑ

Αἰώνια, ἀσάλευτα, πετροδεμένα
ψηλά σὺ θράγο τους, κάτι μοῦ γνεύουν
παλιὸ κὶ ἀλάλητο* καὶ ζωντανεῖον
χρόνια στὴν ἄβυσσο βαθεῖά ριγμένα.

Κὶ ἀπὸ τὶς κόγχες τῶν ἄπλερα, ξένα!
πάθη ἀναβρῶζοννε, πόθοι ἀναδεῖον
—ποὺ τῶρα θέρειραν—κ' ἐμᾶς παιδεῖον.
Κοχύλια ἂν τῆχοννε τέτοια καὶ σένα,

μπροστά τους διάβαινε σκυφτός, προσκῖνα!
Μεγαλοφάνταστε! μικρὸ Διαβάτη!
Ποῖος ξέρει ἂν ἔτυχε κάποιο ἀπὸ κείνα

καὶ πρῶτο σου. Ἐγεινε σὴ γῆ κρεβάτι;
Κὶ ἀγάπης ἄκουσες τὴν πρώτην ἔννοια
μὲς στὴν ἀγκάλη του τὴ φιλιτισῖνια!

Σύρα.

ΛΑΥΡΑΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΤΥΠΟΣ»

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

~~~~~  
 = = Γραφεία, Σοφοκλέους 3 = =  
 ~~~~~

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Έσωτερικού: Έτησία Δρ. 10.— Έξάμηνη Δρ. 6.—

Έξωτερικού: Φρ. 15.— Φρ. 8.—

Κάθε φύλλον λεπτὰ 25

Άγγελοι και διαφημίσεις διαχ. 2 ó στίχος.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΤΟ ν' άκουστέι ή δημοτική γλώσσα σ' έπίσημη, άς την πούμε κι ακαδημαϊκή, γιορτή θεωρήθηκε από μερικούς βρονκολεκκασμένους γλωσσαμύντορες ώς βεβήλωση κι άκόνισανε τά σκοουριασμένα δημοσιογραφικά τους δρεπάνια έναντίον εκείνου πού άπετόλμησε τή βεβήλωση αυτή. Έμεις δέν έχουμε νά προσθέσουμε τίποτε, άπολύτως τίποτε, στους «προολαλήσαντας». Δικαιώμά τους νά θεωρούνε βεβήλωση εκείνο πού τó Έθνος όλάκερο άρχισε πιά νά τó καλοχωνεύει και νά τó θεωρεί άπαραίτητο στοιχείο ζωής. Δικαιώμά τους νά κατηγορούν ό,τι δέ νιώθουν και νά πολεμούν ό,τι, για κομματικούς ή συμφεροντολογικούς σκοπούς, τους στέκεται έμπόδιο στίς δουλειές τους και στην έπιχείρησή τους. Βλέπετε, όλα τά δικαιώματά τους τους τά αναγνωρίζουμε. Άς αναγνωρίσουνε κι αυτοί στο Έθνος τó δικαίωμα νά θέλει νά ζήσει έξω από τους μουχλιασμένους τάφους, στον άέρα τόν καθαρό.

ΕΝΑ τυπογραφικό λάθος, νοστιμώτατο, στο «Ριζοσπάστη» τής Τετάρτης. Γράφοντας για την τελετή τής άπονομής του Άριστείου, τιλοφορεί τόν κ. Καλομοίρη «μ η χ α ν ο υ ρ γ ό». Κι άμέσως παρακάτω σημειώνει πώς έβγαλε λόγο ό Υπουργός τής Σ υ γ γ ρ α μ μ α τ ο λ ο γ ι α ς κ. Παπαναστασίου. Κ' έτσι ή παραμόρφωση του «μουσουργού» σέ «μηχανουργό» φαίνεται με τó παραπάνω ταιριασμένη.

Ο «ΝΟΥΜΑΣ» μ' εύχαρίστησέ του θάβλεπε κάθε κίνηση πού σκοπό της θά είχε νά διευκρινίσει άκριβέστερα μερικά ζητήματα και νά καθορίσει τή θέση μερικων προσώπων στα

γράμματα. Έχουνε δημιουργηθεί στον τόπο μας άλήθεια πολλές δημοσιογραφικές δύξες κι αρκετό λιβάκι κάηκε έως τώρα μπρός σέ ψεύτικα είδωλα για νά επιβάλλεται μιá κριτική άνακάθαρση πού θά δείξει την άληθινή άξια του καθενός. Η κριτική ξρευνα επιβάλλεται άσστηρη κι άμείλιχτη. Μά με τή συμφωνία νά γίνεται με τόν άπαιτούμενο πρós τά πρόσωπα σεβασμό, δίχως δημοσιογραφικές τυμπανοκρουσίες και διάθεσες άνθρωποφαγικές. Άν ή δημιουργική εργασία δέ στάθηκε έως τώρα σημαντική, για λόγους πού πηγάζουνε βέβαια από τή ζωή και τις συνθήκες του τόπου μας, δέ θά πεί πώς έχει τó δικαίωμα ό πρώτος τυχών θορυβοποιός νεανίσκος ή άρίστας φιλόλογος πού άποβλέπει πρós ώρισμένο σκοπό, νά τά χτυπήσει όλα κάτω άντιτάσσοντας τή στείρα άρνησή του σέ ό,τι με κόπο και ύπομονή έδημιούργησε τó σύγχρονο πνεμα. Έκείνο πού ζητάμε πρδ πάντων από όσους καταπιάνονται σήμερα με κριτικές είναι ή θετική γλώσσα, ή ψυχραιμία, ή συζήτηση πάνω σέ κείμενα, ή άπόδειξη σύφωνα με τους κανόνες τής τέχνης, ποιό τó ποιητικό και ποιό τó αντιποιητικό, γιατί αυτό στέκεται και τó άλλο δέ στέκεται. Τά άλλα είναι άπλούστατα θόρυβος και έπίδειξη εύκολης κακοχωνεμένης σοφίας πού μόνο στους άπλοϊκούς μπορεί νά κάνει έντύπωση.

***

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΣ ό κ. Γ. Α. Γεωργιάδης τις ιστορικοφιλοσοφικές μονογραφίες του για τó «Σοσιαλισμό», δημοσιεύει στη «Νεοελληνική Έπιθεώρηση» (Άπρίλης 1919, σελ. 186—192) μιá όλιγοσέλιδη μά γιομάτη σκέψη και κρίση μελέτη για τó Σαιν Σιμόν (1760—1825), πού άν και τó σύστημά του χαρακτηρίζεται σήμερα ως ούτοπικό, δέν παύει νάχει τή θέση του, την αρκετά τιμητική μάάλιστα, στην εξέλιξη τής σοσιαλιστικής ιδεολογίας. Οί μελέτες αυτές του κ. Γεωργιάδη παρακολουθούνται μ' ένδιαφέρον από τους διανοούμενους μας, κ' είναι κρίμα πού δέ γράφονται σέ γλώσσα άπλή για νά τις διαβάσουν και νά μορφώνονται επισημονικά κ' οί εργάτες.

***

ΛΑΒΑΜΕ τά τέσσερα πρώτα φυλλάδια ένός καινούριου λογοτεχνικού περιοδικού «Λόγος» πού βγαίνει στην Πόλη, κάθε μήνα, από τους κ. κ. Χαλκούση και Όμηρο Μπεκέ, παλιό συνεργάτη του «Νουμά». Ό «Λόγος» είναι γραμμένος πέρα πέρα στη δημοτική κ' έχει διαλεκτή, έμμετρη και πεζή, ύλη. Στο τρίτο φυλ-

λάδιό του, τοῦ Γεννάρη, διαβάσαμε καὶ κάτι καλὰ τραγούδια μιανῆς πρωτόγαλτης ποιήτριας, τῆς Ἑλδας Λαμπίση, ποῦχουν κάτι ξεχωριστὸ καὶ στὴν ἔμπνευση καὶ στὴ διατύπωση, ἀκόμα καὶ στὴ λυρική εὐλικρίνεια, ποῦ τόσο τὴν κακομεταχειρίζονται μερικοὶ νεαροὶ ποετᾶστροι τῆς Ἀθήνας. Νά, κ' ἓνα τραγουδάκι τῆς γιὰ δεῖγμα:

Ἐφυγες γιὰ τὸ πλάνο πανηγύρι
στῆς μάχης τὸ ἀκράτητο μεθύσι,
—ὦ, μὲς στὰ μάτια σου τὰ μεγάλα,
τὴν ἀναστρέφουσα τοῦ πόθου βρύση,
ροῦφηξ' ἀπὸ τῆς νιότης τὸ κροντήρι
ζωὴ καινούρια στάλα στάλα.
Κ' εἶπα: πὼς φτάνει στὴν ψυχὴ μου
ἢ βιβλικὴ τῆς ὄψης σου γαλήνη,
τὸ λαγαρὸ φεγγάρι, ποῦ στὰ ὄρια σου μαλλιὰ
φλόγες ἀνάθει περισσὲς καὶ σδύνει.
Ἦτανε βράδι ποῦσφιξες τὰ δυὸ μου χέρια
—πὼς τὸ θυμοῦμαι!—
στὸ σπίτι πῆγα μοναχὴ μου,
ἀνοίγω τὸ παράθυρο... Τὶ μαύρη σιγαλιά!
κι ἀναμετρώντας τ' ἀμέτρητα τ' ἀστέρια,
ξενύχτησα σὺν ἄγαλμα, βουβή, μαρμαρωμένη.

Καὶ συλλογιόμηναι:
Ἐφυγες! ἓνα ὄνειρο μονάχα μ' ἀπομένει.

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Ἀγκυλισμένοι πηγαίνανε νὰ πιοῦνε κάτου στὸν καφενὲ τοῦ κερ-Ἀργυρίου, ταχυτικοὶ μοισιτροῦδες του, ρακί, τοίπουρο, κονιάκ, κρασί, ἀγκυλισμένοι μεθοῦσανε ἀπάνου στὴ θνοσία κι ἀγκυλισμένοι ἀρχίζανε τὸ τραγοῦδι τους—τραγουδοῦσαν. Οἱ νησιώτες τὸν ἓνα τὸν εἶπανε Κρασοπατέρα.—τοὺς ἀρέσουνε τὰ παραιτούκλια—τὸν ἄλλο Καταβάθρα. Ἐνα πρωτὸ κάποιος ἀέρας τοὺς ἐβγαλε 'στὸ νησι κ' ἓνας ἄλλος πάλι τοὺς ἔφερε σὰ νοσημένους στὴν ταβέρνα τοῦ κερ-Ἀργυρίου, γιὰ νὰδειάζουν θαρέλια καὶ νὰ τελιώνουν μοπιτίλλιες. Πίνανε μαζὶ ὄ,τι θορίσαν. Ρακί, τοίπουρο, κονιάκ, κρασί—ἄ μπόλιζο κρασί—μεθοῦσαν, σπάζανε ποιήρια, τραγουδοῦσαν ἀμανέδες, πλερώνανε καὶ φεύγανε. Ἀπ' τὴν ταβέρνα 'στὰ σοκκάκια, ἀπ' τὸ κρασοπότι στὶς σερεντάτες:

Πούσουνε, βρέ, πούσουνε
καὶ δὲν ἐφραίνόσουνε
πούσουνε βρέ Μιστοκλή;
—Μὲν' τῆς λάμπας τὸ γυαλί
κ' ἔπινα γλυκὸ κρασί.

Οἱ νησιώτες τοὺς δώσανε ἰδνομά τους. Οἱ ἀναπνυγμένοι τοῦ τόπου καταδέχηκαν νὰ τοὺς ποῦνε ἀλκοολικούς. Ἀπὸ τότιες κάθε σιγμὴ 'μπρός σ' ἓνα τραπέζακι τοῦ καφενὲ μονολογοῦσαν:

— Ἀλκολικοί. Ἰντα ἴπανε ρε σονάδραφρε.
— Ἀλκοιλιακοὶ βρέ Καταβάθρα.
— Μωρὲ μάτια μου ἀλκολικοί.
— Μωρὲ φρόδια μου ἀλκοιλιακοὶ γιὰτι πάνε οὐλα 'στὴν κοιλιά.
— Αἱ καλά, ἄς εἶναι κ' εἶτοι. Θὰ μαλλώσουνε βρέ Κρασοπατέρα; κι ἀρχίζαν κάτι γέλοια...

Περάσανε εἶτοι μιὰ ζωὴ, ποῦ ζωνιάνεψε τὰ σοκκάκια καὶ τὶς ἀπόκρυφες γωνιές. Ὡς ποῦ ὁ κακομοῖρος ὁ Καταβάθρας—ἄγια νάσαι ἡ ψυχὴ του—πέθανε ἓνα πρωτὸ κι ἄφησε μοναχὸ 'στὴ γωνιά πέρα τοῦ καφενὲ κι ἀμίλητο τὸ φίλο του Κρασοπατέρα. Πὼς πέθανε καλὰ-καλὰ δὲν ἴδμαθε κανένας. Ἐνα πρωτὸ, κάποιοι παλιοὶ σύντροφοί του, πηγαίνοντας νὰ φαρῆφουνε, τὸν φέραν πεθαμένο ἀπὸ τὴν ἀμμουδιά. Καὶ σὺν πῆγανε νὰ τὸ καταδώσουνε 'στὴν Ἀρχή, μιὰ καὶ ποῦ οἱ κακὲς γλώσσες μοροῦσαν νὰ ποῦνε πὼς τὸν σκότωσαν οἱ ἴδιοι, κ' ἦρθε κ' ὁ γιατρὸς γιὰ τὴ σχετικὴ νεκροφιλία, θεβαίωσε πὼς ὁ θάνατός του εἶτανε φυσικός. Πέθανε τὸ λοιπὸν σὺν πουλί. Τὸν θάψανε οἱ φίλοι του—συγγενεῖς κανένα δὲν εἶχε, ἐξὸν ἀπὸ τὸ φίλο του Κρασοπατέρα, ποῦ τὸν εἶχε παραπάνου ἀπὸ ἀδερφὸ, καὶ τὸν κλάψανε οἱ ἴδιοι. Μὰ πιὸ πολὺ, ξέχωρα ἀπ' ὅλους, ὁ Κρασοπατέρας ἔκλαψε τὸ μακαρίτη τὸν Καταβάθρα, ποῦ μιὰ ζωὴ δλάκκιρη περάσανε μαζὶ πίνοντας καὶ γλεντώντας. Χωρίστηκαν. Κι ὁ Κρασοπατέρας μονάχος, μουγγός, σθυμένος, ἄλλος ἀπὸ κείνον, ποῦ ἤξεραν οἱ καφερέδες, τὰ σοκκάκια, οἱ γωνιές, οἱ νησιώτες οὐλοὶ, καθότανε 'στὴ γωνιά πάλι τὴν ἴδια, ποῦ καθότανε καὶ πρὶν μὲ τὸν Καταβάθρα, μόλις θέλοντας νὰ ρουφήξῃ κανένα ποτήρι μοναχὸ κρασιῶν...

Ἐνα βράδυ, τὴν ὥρα, ποῦ ὁ καφερές εἶτανε ἀδειανὸς κοντά, φώναξε ὁ Κρασοπατέρας τὸν Πηγαίνιτη, ἓναν καινούριο σύντροφο 'στὴ δουλειὰ νὰ πιοῦνε κάνα ἑκατοσιτάρακι κρασί μαζὶ. Ὁ Πηγαίνιτης—ἄλλο ποῦ δὲν ἤθελε—δέχηκε. Ἀπὸ τὸ πρῶτο, παραγγείλανε κι ἄλλο κι ἄλλο ξανά, ὡς ποῦ μαζεύτηκε κρασί ἀπὸ ὀκάδες. Πρῶτη φορὰ ὁ Κρασοπατέρας εἶπνε ἀπὸ τὸν πεθαμὸ τοῦ Καταβάθρα τόσο πολὺ. Ἐπιανε γιὰ νὰ ξεχάσῃ. Μὰ τοῦ Καταβάθρα ἡ θύμηση τοῦ ἐρχότανε πάντα 'στὸ νοῦ καὶ σὲ μιὰ σιγμὴ, ποῦ ὁ Πηγαίνιτης μίλησε γιὰ τὸ οὐχωρεμένο, ὁ Κρασοπατέρας ἄρχισε νὰ μιλάη:

— Τὸν πεθαμὸ, ρε Πηγαίνιτη, τοῦ Καταβάθρα, ἐγὼ τὸν προφήτησα.

Κ' ἐνῶ ὁ Πηγαίνιτης τὸν κοιτοῦσε κατάμματα.

— Ναι, τὸν προφήτησα. Πρῶτοῦ ὁ μακαρίτης πάει κατὰ τὴν ἀμμουδιά, γιὰ νὰ τὸν φέρονε ἔπειτα πεθαμένο, ἤμουνα 'στὸ σπίτι του, ποῦ καθότανε τελευταῖα. Ἄκουσα τὸ λοιπὸν ἓνα πράμα, ποῦ μ' ἔκανε νὰ ταραχῶ. Μιὰ κόπια τοῦ μακαρίτη, ποῦχε γιὰ σνιτροφιά, ἔκραξε σὺν πετεινός.

— Παράξενο, ρε Καταβάθρα.

— Παράξενο, μὰ σοσιτό. Ἐβαλα τὸ λοιπὸν κακὸ 'στὸ νοῦ μου. Σὺν κράζει κόπια σὺν πετεινός γίνεται σὺν νοικοκύρη, λένε, πεθαμὸς. Νὰ τὸ λοιπὸν, ποῦ πέθανε ὁ Καταβάθρας.

— Μωρὲ Κρασοπατέρα, ταράχημα.

— Ταράχημα κ' ἐγὼ.

— Συχωρεμένος ὁ μακαρίτης. Καληνύχτα.

— Καληνύχτα.

Κι ὁ Κρασοπατέρας ἔμεινε πάλι μόνος 'στὴ γωνιά καὶ κοιτάζε τὸ Πηγαίνιτη, ποῦφενε πρὸς τὸ σκοτάδι, σὺν νὰ μετανόησε ποῦ τοῦ ἴδπε...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΓΚΑΘΗΣ

ΜΙΣΕΜΟΣ

Γυναικα γλυκοπρόσωπη! Μες στην ψυχή μου χύθη
τάπαντεχου σου μισεμού ο άδασταγος ο πόνος.
Στῆς θύμησῆς τὸν ἀργαλειὸ ὁ νοῦς μου τώρα ὑφαίνει
τῆς ξανθοχρώματῆς θωριάς χαμένες ὠρισύνες.

Κι ἀναλωνιέμαι τῆς παλιῆς τῆς ὥρες καὶ τὰ λόγια,
ποῦ σὰν ἀβγούλας δρόσιμα τὰ χεῖλια σου κερνούσαν.
...Μ' ἀδιάφορη, δὲν ἔβλεπες πὼς μέσ' ἀπ' τῆ ματιά μου
σιγαλιν' ἀργοστάλαξε κρυμμένη κάποι' ἀγάπη...

Λεμεσό, 1919.

ΓΙΑΓΚΟΣ ΗΛΙΑΔΗΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Ο ΛΥΤΡΩΜΟΣ ΤΗΣ ΓῆΣ

Φίλε Νουμά,

Στὸ γράμμα τοῦ Σαββάτου, 20 Ἀπριλίου, ἔχεις ἓνα
ἄρθρο τοῦ κ. Σ. Θεοδορόπουλου μετὸν τίτλο «Ο
λυτρωμὸς τῆς γῆς». Στὸ ἄρθρο του αὐτὸ ὑποστηρί-
ζει ὅτι μετὰ τὴν ἀπαλοποίηση τῶν κτημάτων τῆς Θεο-
σαλίας, Μακεδονίας, Φθιώτιδος, Εὐβοίας καὶ Ἀι-
τικῆς, δὸ' ἄλλα σαράντα χωραιοποιήματα περιμέ-
ρουν τὸ λυτρωμὸ τους οἱ δουλοπάροικοι τῆς Ἑλληνι-
κῆς γῆς ἀπὸ τῆ δουλείας, σὲ τρία μοναστήρια καὶ σὲ
ὀκτώ-δέκα μεγαλοκτηματίες.

Κατὰ τὴν γνώμη τοῦ κ. Σ. Θεοδορόπουλου, εἰς
γίνῃ αὐτὸ σὲ ὅλη τὴ γῆ, θὰ σημάνη ἡ ὥρα τοῦ λυ-
τρωμοῦ τῆς.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην μου, καὶ τὴν γνώμην τῶν
ἐπιστημονικῶν, οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν συστη-
μάτων, αὐτὸ εἶναι σύστημα ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας μετὰ
ἄλλην μορφήν. Τότε μόνον θὰ ζοῦν οἱ χωρικοὶ σὰν
ἄνθρωποι, ὅταν ὅλα τὰ κτήματα αὐτὰ περιέλθουν
στὴν κυριότητα τοῦ Κράτους καὶ οἱ χωρικοὶ, ὡς κοι-
νότητες μετὰ μεγάλες ἐπιτάσεις γῆς, τὰ καλλιεργοῦν,
ἔχοντες μηχανήματα καλλιεργίας, σπορᾶς καὶ θερί-
σματος καὶ ἡ παραγωγή περιέρχεται ἐξ ὀλοκλήρου
στοὺς καλλιεργητῆς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔχουν ἴσον δικαί-
ωμα κέρδους.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἂν γίνῃ πάλι δὲν εἶναι δυνατὸν
νὰ ἐπέλθῃ ὁ «λυτρωμὸς τῆς γῆς» καὶ τῶν ἐπὶ τῆς
γῆς ἀνθρώπων, γιατί μόνον ἡ μερὶς τῶν χωρικῶν
θὰ εἶναι, ἐνῶ αἱ μερίδες τῶν ἐργατῶν ἐργοστασίων
καὶ τοῦ πνεύματος θὰ μείνουν μέσα στὸ σύστημα τῆς
ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας.

Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰλλάξῃ καὶ ἐκεῖ τὸ σύστημα
αὐτὸ, εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ καὶ ἐδῶ τὸ ἴδιο ποῦν ἔ-
ργειν» στοὺς χωρικοὺς. Ἀηλαθὴ κάθε ἐργοστάσιον ὡ-
φελίμου παραγωγῆς γιὰ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων
(διότι ἐπάρχουν καὶ ἐργοστάσια ἀχρηστοῦ παραγω-
γῆς, καὶ μάλιστα καταστρεπτικῆς, ὅπως τὰ ἐργοστά-
σια κανονιστῶν, ὄπλων, σφαιρῶν, ἀσφραξιογόνων κτλ.
τὰ ὁποῖα δὲν ἀπαιτεῖ οὔτε ὁ πολιτισμὸς μας οὔτε ἡ
χριστιανικὴ διδασκαλία εἴκοσι ὀλοκλήρων αἰώνων)
τὰ σιδηρουργεῖα, μεταλλεῖα, σιδηρόδρομοι, κερὰδια,
κτλ. εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐθνικοποιηθοῦν, δηλαδὴ νὰνῆ-
κονν ὅλα εἰς ὅλους, καὶ τίποτα σὶτὸν καθένα. Τὸ ἴ-
διο νὰ γίνῃ καὶ μετὰ τὰ γράμματα, τὴν ἐπιστῆμην, μου-

σική, ζωγραφική, φιλολογία κτλ., ἡ δὲ παραγωγή
τοῦ κάθε ἐργαζομένου εἰς τὸ εἶδος του νὰ τοῦ ἀνή-
κει ἐξ ὀλοκλήρου.

Μόνον μ' αὐτὸ τὸν τρόπο φαντάζομαι πὼς εἶναι
δυνατὸν νὰ ἐλθῇ ὁ «λυτρωμὸς τῆς γῆς», ἡ παραδει-
σοποίηση τοῦ Κόσμου.

Φάληρον 20 Ἀπριλίου 1919.

Π. Κ.

* * *

«ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ»

Ἀγαπητὴ «Νουμά»,

Μερικὰ διηγήματα—ἀληθινὰ λογοτεχνικὰ διαμάρ-
τια—τοῦ Διευθυντοῦ σου, δημοσιευμένα σὲ περσι-
μένο καὶ προπερασμένο σου φύλλο (6 καὶ 13 Ἀ-
πριλίου) κάτω ἀπὸ τὴ συγκινητικὴ ἐπιγραφή ΠΙΣΩ
ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ, δὲν ξέρω, γιατί μολονότι
τῆσθε διαβάσει τόσο πολλὰς φορές, ποῦ τιμὰ ἀπὸ
ἔξω, δὲ μπορῶ νὰ τὰ χορτάσω. Ἴσως γιατί ἐκεῖνος
ποῦ τῆσθε τῆσθε ἐμπνευστὴ καὶ τῆσθε ἰσχυρὸς
μέσ' ἀπὸ τὴν ἐπίγεια κόλαση ποῦ ἀκούγεται ἰσόνομα
«φυλακή».

Διαβάζοντάς τα, θαροῦν πὼς θοῦνται ἰσὺς
ἀπὸ τὰ κάγκελα, πὼς ἔχω προσέειπον τὴν ἐλιά, τὸ
Κρητικὸ παλληκάρι μετὰ τὸ στρογγυλὸ μπουτάκι, τὸ
Μήτηρον μετὰ τὴν ἀπλοικία του θαροῦν, καὶ κίλλογι-
ζομαι τί χαρὰ, τί ἀνακούφιση, τί παρηγορῆ μποροῦν
νὰ σκορπίσουν τὰ λόγια αὐτὰ σὲ χιλιάδες πύσματα,
ποῦ δὲν εἶναι μοναχὰ καταδικασμένα σὲ σκληρὴ
μὰ καὶ σὲ τὴν κοινὴ περιφρόνηση.

Ὅμως συλλογίζομαι κ' ἕν ἄλλο. Σὲ κατωῖα λέσχη,
ποῦ συγκεντρώνονται ἀνθρώποι ποῦ διωκοῦν γιὰ φι-
λολογία, ἀπαγορεύτηκε τὸ διάβασμα τοῦ «Νουμά»
γιὰ τὸ λόγο, —καθὼς ἔμαθα—πὼς εἶναι «δυσκολο-
λόγητος». Θὰ ἤθελα νὰ ζητήσω μιὰ χάρη ἀπὸ τοὺς
κυρίους αὐτοὺς, ποῦ ἔβγαλαν τὴν ἀπαγορευτικὴν διά-
ταξιν. Ἀφοῦ διαβάσουν τὰ διηγήματα τοῦ κ. Ταγκο-
πούλου καὶ τὰ γνώσουν, νὰ τὰ μεταφράσουν καὶ σὲ
γλώσσα τους καὶ νὰ μᾶς ποῦν οἱ ἴδιοι τὴν κρίση τους.

Ἀθήνα 16 Ἀπριλίου 1919.

Μετὰ μεγάλη ἀγάπη

ΤΑΣΣΟΣ ΑΓΑΘΟΣ

...!;

Ἀποσταυμένο σιγογέροντι τὸ κορμί μου
πὼς θέλω πιά, ὠϊμέ, νὰ κοιμηθῶ
μονάχα μ' ὄνειρα νὰ τρέφει ἡ ψυχή μου
παντοτεινὰ καὶ δίχως τελειωμό...

Ἀθήνα, Γενάρης 1919

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΑΛΑΪΦΑΣ

Ὁ καθένας μπορεῖ νὰ συμπαθεῖ ἓνα φίλο σὲ δυ-
στυχία του. Νὰ συμπαθεῖ ὅμως κανεὶς ἓνα φίλο γιὰ
τῆς ἐπιτυχίας του, αὐτὸ ἀπαιτεῖ μιὰ πολὺν ντελικιὰθ
φύση.

Ο ὁ ἄ τ ἰ δ

Εἶναι ἀνόητο νὰ χωρίζῃ κανεὶς τοὺς ἀνθρώπους
σὲ καλοὺς καὶ κακοὺς. Εἶναι εὐχάριστοι ἡ
βαρετοὶ—αὐτὸ εἶναι ὄλο.

Ο ὁ ἄ τ ἰ δ

ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ...

Ὁ Ἰησοῦς ἦταν ἓνα ὠμορφο μελαχροινὸ παιδάκι, μὲ μάτια μεγάλα ποὺ ἔλαμπαν σὺν δυὸ ἀστέρια καὶ μὲ μακρὰ ὀλόγουρα μαλλιά. Συνήθιζε πάντα μόνος, νὰ περπατᾷ ἀνάμεσα στὶς μαγευτικὲς τοποθεσίαι τῆς πατρίδας του, νὰ πίνῃ νερὸ ἀπὸ τῆς κροσταλλένιαις πηγῆς τῶν δασῶν, νὰ μοιράζῃ τὸ ψωμί του μὲ τὰ γλυκόλαλα πουλιὰ ποὺ τὸν συντρόφεναν καὶ ἀπαλὰ νανοῦριζαν τὸν ἕπνο του, καὶ νὰ μαζεύῃ λουλούδια ὀλόδροσα πλέκοντα στεφάνια γιὰ νὰ σπολίξῃ κάθε πρωτὶ μ' αὐτὰ ἓνα μικρὸ ἀγαματάκι, ποὺ μόνος αὐτὸς τὸχε ἀνακαλύψει κάτω ἀπὸ πικνὲς θατομουριές. Ἐπρεφε ἰδιαίτη ἀγάπη γιὰ τὰ λευκὰ λουλούδια καὶ τοῦ φαίνονταν πολὺ εὐχάριστο νὰ τραγουδάῃ τὴν ἀφραστὴ ὠμορφιά τῶν κρίνων. Ζοῦσε τὸσον εἰρηρικὰ καὶ ὠραῖα...

Ἐνα δειλινὸ, τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἥλιος ξεφυχοῦσε ἐκεῖ ψηλὰ στὶς κορυφῆς τῶν βουνῶν καὶ ὁ σούρανος ἦταν κεντημένος ἀπὸ κίτρινα, χλωμὰ τριαντάφυλλα, ὁ Ἰησοῦς ἦταν θυδιασμένος σὲ κάποιο ὄνειρο.—Ἡδονικὰ ζαλισμένος ἀπὸ παράξενα μεθυστικὰ ἀρώματα καὶ τριγυρισμένος ἀπὸ χιλιάδες χερουδεῖμ ἔπλεε μέσα σὲ μιὰ θάλασσα φωτὸς καὶ γαλήνης... Καὶ κατὶ ἐκεῖ μακρὰ τὸν ἐπρόσμενε... ὦ! ἄς μπορούσε μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς νὰ ἰδῇ ἐκεῖ μακρὰ!..

Ἐνας παράξενος ὄμιος ἐρημίτης, ποὺ κατοικοῦσε ἐκεῖ κοντά, χωμένος μέσα σὲ μιὰ σπηλιά, ἓνας γόνος, ἓνας συχαμένος ζητιάνος, ἓνας τρελλὸς μάγος, ἦρθε σὰ φίδι, σιγνάμενα, καὶ τὸν ἄγγιξε στὸν ὦμο. Ὁ Ἰησοῦς ἄφοβα τὸν κοίταξε μὲ τὰ μεγάλα ἐκεῖνα ὀνειροπόλα μάτια. Τότε ὁ ἐρημίτης παίρνοντας ἓνα στεφάνι ἀπὸ ἀγκάθια καὶ ἰσοκνήδες τὸ ἔβαλε πάνω στὸ κεφάλι του. Ἀρχιως νὰ ποιῇ καὶ νὰ σκοῦζῃ καὶ τὸ αἶμα ἔτρεχε ἀδρακόνοντας τὸ ἐμπυασμένο ἐκεῖνο πρόσωπο καὶ ἔτοι γάνθηκε ἓνα ἀνυπόφορο συχαμερὸ ζῶο ὁ ἀνθρώπος. Ἡ τρυφερὴ ὄμιος καρδιά τοῦ Ἰησοῦ γεμάτη ἀπὸ ἀπειρον οἶκτο γιὰ τὴ δυστυχία αὐτοῦ τοῦ τρελλοῦ, δὲ θάσταξε καὶ φώναξε:

— Δὸς μου ἐμένα αὐτὸ τὸ στεφάνι..

Τότε ὁ τρελλὸς μὲ ἀνέκφραστη ἀγωνία τὸν κοίταξε καὶ ἀνάμεσα σιτὸς πνιγμένους λυγμοὺς ποὺ ἔβγαζαν τὰ σκελεθρωμένα στήθια του, εἶπε καὶ τοῦ τα:

— Λὲ μπορῶ!...

Ὁ Ἰησοῦς ἔτρεξε καὶ μὲ ὑπεράνθρωπος ἀγῶνες ἔβγαλε ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ δυστυχισμένου αὐτοῦ τὸ στεφάνι. Ἀλλὰ καὶ τότε ὁ τρελλὸς δὲν ἔπαυε νὰ σὺρλιάζῃ καὶ νὰ χτυπάῃ τὰ πόδια του σὰ δαιμονισμένος κάτω στὸ χῶμα.

Ὁ Ἰησοῦς θέλησε καὶ αὐτὸς νὰ φορέσῃ ἐκεῖνο τὸ στεφάνι. Καὶ τὰ ἀγκάθια χῶθησαν στὸ τρυφερὸ μέτωπό του καὶ οἱ ἰσοκνήδες τὸν ἐθασάνιζαν τρομερὰ.

Καὶ οἱ δυὸ τότε ἐκλιταν-ἐκλιταν τὸ αἰῶνιο τῆς συμφορᾶς των.

Λαμία.

ΤΑΚΗΣ ΦΙΤΣΟΣ

Τὰ πῶ χειρότερα ἔργα φαμποκίμονται πάντοτε μὲ τὴν πῶ καλὴ πρόθεση.

Ὀυάιλδ

ΚΑΤΗΧΗΣΗ

Ὁ δάσκαλος
Στοχάσου, ποιὸς σοῦ χάρισε,
γιέ μου, τὸ βίός σου;
Τι βέβαια δὲν τὰπόχτησες
σὺ μοναχὸς σου.

Τὸ παιδί
"Λ! τῶχο ἀπ' τὸν πατέρα μου.

Ὁ δάσκαλος
Καὶ κεῖνος ἀπὸ ποῦ;

Τὸ παιδί
"Ἀπ' τὸν παππού.

Ὁ δάσκαλος
Μὰ στάσου, δά! Καὶ στὸν παππού
ποιὸς τῶχε χαρισμένο;

Τὸ παιδί
Τῶχε παρμένο.

ΓΚΑΙΤΕ.

*** ΤΥΠΟΣ ***
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΓΚΑΙΤΕ:

Μινιὸν

Μετάφρασις ΗΛ. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΝ.

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΓ'ΑΔ:

Ἡ μπαλλάδα τῆς φυλακῆς τοῦ Ρίντιγγ.

Μετάφρασις Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ:

Τὸ σπῆτι μὲ τὸ ἀέτωμα
καὶ ἄλλα διηγήματα.

Μετάφρασις ΑΘ. Π. ΜΙΧΑ.

ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ:

Φάουστ.

Μετάφρασις ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΝ.

ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΚΩΝΣΤΑΝ:

Ἄδὸλφος.

Μετάφρασις ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ.

ΑΡΘΟΥΡ ΡΑΝΣΟΜ:

Ὁ Ὀσκαρ Ουάιλδ καὶ τὸ ἔργον του.

Μετάφρασις Κ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ.

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΙΚΡΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ

— Τι συλλογίζεσθε τόσην ώρα ;
 — Συλλογίζομαι ότι τα μακαρόνια είναι μιὰ μεγάλη υπόθεση.
 — Υπόθεση Μαγειρικής ;
 — Και Μαγειρικής, βέβαια... Υπάρχουν τόσοι τρόποι, με τους οποίους μαγειρεύεται ή νέα αυτή αμβροσία, όσες άπάνω-κάτω και οι Ιταλικές «διεκδικήσεις». Έπειτα πόσες σάλτσες, Θεέ μου! Τό ίδιο πράγμα με διαφορετική σάλτσα, γίνεται διαφορετικό φαγητό. Με διαφορετικό τυρί επίσης. Άπειρες συνταγές. Μου έβγαλε άξια για μιὰ μακαρονάδα με σάλτσου από ντομάτες της Ρόδου, με κασέρι της Θράκης, με μυζήθρα της Ίωνίας ;
 — Δέν προτιμάτε τό τυρί της Παρμεζάνας ;
 — Αυτό κατάντησε κοινοτυπία. Η φιλοσοφία των μακαρονιών εξελίσσεται... Νέοι όρίζοντες άνοίγονται μπροστά της.
 — Κάνετε μαγειρική της μακαρονάδας, παρακαλώ, ή μεταφυσική ;
 — Και Μαγειρική, σάς ειπα. Άλλά και Μεταφυσική και Πολιτική Έπιστήμη και Σολωμονική και Λεκανομαντία και πολλά άλλα. Τα μακαρόνια, σάς ξαναλέω, είναι μιὰ μεγάλη υπόθεση...
 — Υπόθεση τραγωδίας ;
 — Είσαθε ξεροκέφαλος, φίλε μου! Και τραγωδίας και κωμωδίας και όπερέττας και φαντασμαγορίας άκόμα.
 — Και φαντασμαγορίας είπατε ;
 — Βεβαιότατα! Φαντασθήτε την Ύδρόγειο τυλιγμένη μ' ένα πελώριο μακαρόνι !
 — Μεγαλείο !
 — Κάπο' ντ' όπερα!
 — Η γή όλόκληρη δηλαδή μιὰ μακαρονάδα.
 — Βεβαιότατα.
 — Άλλά, πώς να την καταβροχθήση κανένας ;
 — Άπλούστατα ! Δέν έπροσέξατε λοιπόν ποτέ τό φαινόμενο το υ μακαρονικού συνειρμού; Τό ένα μακαρόνι μπλέκεται με τό άλλο, όπως ή μιὰ ιδέα με την άλλη. Βάζετε την άκρη ενός μακαρονιού στο στόμα σας. Ρουφάτε. Τό μακαρόνι άνεβαίνει, ξερχεται άλλο, ύστερ' άλλο. Έξοκολουθεíte να ρουφάτε...
 — Μιὰ ως τότε θα ρουφάω ;
 — Όσο δέν σάς έμποδίζει κανένας, ρουφάτε. Τι έχετε να χάσετε ;
 — Ρουφάω λοιπόν...
 — Άβάντι! Ρουφάτε! Σε λίγο όλη ή πιατέλλα θα βρεθίη μέσα στο στομάχι σας.
 — Όλη ή Ύδρόγειος δηλαδή.
 — Φυσικά! Είπαμε να τυλιξομε την Ύδρόγειο σ' ένα άπέραντο μακαρόνι. Ρουφώντας ήρωικά, καταπίνουμε όλο τό μακαρόνι και την Ύδρόγειο μαζί.
 — Για να χωνέψη όμως κανένας μιὰ τέτοια μακαρονάδα θα χρειάζεται να πιή τον ώκεανό.

— Γιατί όχι; Η Άδριατική, ή Μεσόγειος, ό Άτλαντικός Ωκεανός μάς παρακαλούν. Άν δέν ξεδιψάσομε, φτάνομε κι' ως τον Ίνδικόν Ωκεανό. Ποιός μάς έμποδίζει ;
 — Ξεχάσαμε τον Πιάβε ;
 — Ποιόν Πιάβε ;
 — Τόν ποταμό, φίλε μου. Τό νερό του, έχουν να πούν, πώς είναι έξαιρετικά εύκοίλιο.
 — Λάθος κάνετε. Ο Πιάβε δέν είναι ποταμός.
 — Τι είναι ;
 — Είναι μεγάλος στρατηγός και ένδοξος ήρωας.
 — Έχετε δίκιο. Με συμπαθάτε. Πού σταθήκαμε ;
 — Δέν σταθήκαμε πουθενά. Έξακολουθοίμε να ρουφάμε τό μακαρόνι μας.
 — Ός τότε ;
 — Όσο υπάρχει μακαρόνι. Θέλει και ρώτημα ;
 — Δυστυχώς όμως υπάρχει κ' έμετός. Τι λέτε ;
 — Μήν κακομελετάτε, παρακαλώ. Κάμετε ό,τι κάνει ό Ντ' Άννούτζιο.
 — Τι άκριθώς κάνει ό Ντ' Άννούτζιο ;
 — Κάνει την Ποίηση της Μακαρονάδας.
 — Υπάρχει λοιπόν και Ποίηση της Μακαρονάδας ;
 — Σάς ειπα ! Η Μακαρονάδα είναι μεγάλη υπόθεση. Βρίσκετε μέσα της όλα όσα δέν είδε ούτε στον ύπνο της ή φιλοσοφία του Όρατίνου.
 — Έκτός της ντροπής, υποθέτω.
 — Είσαθε άνόητος ! Ανακατεύετε τά άσχετα και τά άταίριαστα. Άπό πού κατάγεσθε, παρακαλώ ;
 — Άπ' την Άλύτρωτη Ίταλία.
 — Δηλαδή ;
 — Ο πρόπαππός μου γεννήθηκε στη Θράκη, ό παππούς μου στη Ρόδο, ό πατέρας μου στη Σμύρνη κ'εγώ γεννήθηκα στον Κραβασαρά και κατοικοεδρεύω στο Βαθρακονήσι.
 — Έννόησα, φίλε μου, έννόησα. Άφού είναι έτσι, δέν μάς λέτε και καμμιὰ καντσονέττα ;
 — Πολύ εύχαριστώ :

*Τρώμε τά μακαρόνια
 Με τά χροσά περόνια
 Τρώμε και την Άτιάλεια
 Με τά χροσά κουτάλια.*

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Στο σημερινό φύλλο, καθώς βλέπουν οι άναγκαστές μας, επίτηδες παραμερίσαμε άλλην ύλη, για να δημοσιεύσομε μερικι από κείνα, τά κάπως ύπόφερα, που μάς στέλνουν και που στο «Χωρίς γραμματόσημο» δηλώνομε πως θα «δημοσιευτούν άργότερα». Τέτοιο είναι τό «Κήρυγμα» του Χ. Strich (που καλά θάτανε να διαλέξει κανένα ελληνικό ψευδώνυμο), οι στίχοι του Γερ. Καλλιάρφα, ό «Χωρισμός» του Στέφ. Άγκάθη, και ή «Έπιστροφή του Δασκάλου» του Άθαν. Κοντ. Λαύρας είναι ό κ. Ν. Π. που τούχομε δημοσιεύσει δυό τρία πολύ καλά τραγούδια και που με τό ίδιο ψευδώνυμο έγραψε άλλοτε τόσο όρατα πράγματα στην «Εστία». Ύστερ' από όλ' αυτά που γράφομε οι φίλοι που δέν πρέπει να ντυπομονοήν και να μάς ένοχλούνε με γράμματα, γιατί τάχα άργοίμε ή και ξεχνοίμε να δημο-

σιεύουμε όσα ξεχωρίζουμε για καλά. Πάντα ό,τι είναι καλό θα δημοσιευτεί, όταν είναι ή ώρα του.

— Έβγήκε τὸ διπλὸ τεύχος, 19 και 29, τοῦ λογοτεχνικοῦ περιοδικοῦ «Πυρρός» με 40 σελίδες και με περιεχόμενα: Κ. Καρθαίου: Ἀλήθεια. Ἰουλίαν Περσάκη: Μοιραυρε jean. Ἀγνη Λεβέντη: Ἀπρίλης. Μανόλη Μαγκάκη: Ἀνέκδοτοι στίχοι Ρήγα Γκόλφη: Σ' ἀγαπῶ. Λέαντρου Παλαμά: Μπαλλάντα. Ἰωσήφ Ραφτόπουλου: Στὸν κάμπο Em Geibel: Τετράστιχο. Δημ. Π. Ταγκόπουλου: Μυριέλλας (τέλος) Πάνου Ταγκόπουλου. Για τίς Ἀροσπιλάδες. Νοvalis: Ἀνοιξη. Μαρίας Ζάμπτα: Κομπολόι. Ὁσκάρ Οὐάιλδ: Τὸ οὐράνιο δικαστήριον (μετάφρ. Κ. Καρθαίου). Πυρσοῦ: Ἡ Δημοτικὴ μας και ὁ Παλαμῆς. Μεσολογιτῆ: Ὁ Μπαταριάς. Φούλας Οἰκονομίδη Μουσικὰ σημεῖωματα κ.τ.λ ὁ «Πυρρός» πωλεῖται στὸ βιβλιοπωλεῖο Γ. Βασιλείου (Σταδίου 42) και σ' ὅλα τὰ κίσκια μιὰ δραχμῆ.

— Ὁ Cyriel Buysse, πού τὸνομά του προφέρεται πῆνω κίτω Σύριελ Μπεισέ, ὁ συγγραφέας «τοῦ Ἀλόγου», τοῦ διηγήματος πού δημοσιεύουμε σήμερα, γεννήθηκε στί: 20 τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1851, στή Nevelle τῆς ἀνατολικῆς Φλάνδρας, κι' εἶναι ἕνας ἀπ' τοὺς καλύτερους φλαμανδούς διηγηματογράφους.

Πολὺ παραγωγικὸς, δίνει μεγάλη προσοχή στή φόρμα και μεγαλύτερη στή ἀφήγηση. Τὰ ρομάντσα και τὰ διηγήματά του εἶναι ζωντανὰ και με μίαν ωραίαν ὁμογένεια, και ἔχει νὰ βάζει μὲς σ' αὐτὰ μιὰ γλυκεῖα εἰρωνία, γεμάτη συμπάθεια.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Γαλλία. — Στίς 30 τοῦ Μάρτη, ἀλά νόβα, ἔκλεισαν 75 χρόνια ἀπ' τὴν ἡμέρα πού γεννήθηκε ὁ ποιητῆς Παῦλος Βερλαίν, δηλαδὴ ἀπὸ τίς 30 τοῦ Μάρτη τοῦ 1844. Τὰ γενέθλια τοῦ ποιητῆ γιορτάστηκαν ἐπισημῶς φέτος, στὸ Μέντ, τὴν ἰδιαιτέρη Πατρίδα του, και μιὰ ἀναμνηστικὴ πλάκα τοποθετήθηκε στὸ σπίτι πού γεννήθηκε.

— Ποιὸν θὰ θέλατε νὰ δείτε, στή θέση τοῦ Ἐδμόνδου Ροστάν, μὲς στή γαλλικὴ Ἀκαδημία; ρωταίει ὁ «Ἀδιאלακτος».

Οἱ ἀπάντησες πού ἀκόμα ἔακολουθῶ νὰ δέχεται, μοιράζονται σὲ καμιά σαζανταριῶ ὀνόματα κατὰ τίς πολιτικῆς και φιλολογικῆς τοῦ καθενὸς συμπάθειες. Ὁ Paul Fort πῆρε ὡς τὰ τώρα τοὺς περισσότερους ψήφους.

Παράλληλα, ἕνα βδομαδιατικὸ περιοδικὸ ρωταίει τοὺς ἀναγνώστες του: «Ἄν μπορούσατε νὰ καταργήσετε ἕναν ἀκαδημαϊκὸ, ποιὸν θὰ διαλέγατε;» 1

Ἀκόμα δὲν τελείωσε καλά καλά ὁ πόλεμος, και σὺν τὰ μανιτάρια ἀρχισαν νὰ ξεφυτρώνουν στήν αἱματόβροχη γῆ τὰ ἔργα τῆς φαντασίας. Μέσα στίς 15 μέρες τοῦ Ἀπρίλη βγήκανε, μόνο στή Γαλλία, δώδεκα καινούργιοι τόμοι ἀπὸ ποιήματα και 16 τόμοι ἀπὸ μυθιστορήματα ἢ διηγήματα, δίχως νὰ λογαριάσουμε ἄλλα τόσα με φιλολογικὸ ὀπωσθήτερο χαρὰχτήρα. Σημειώνουμε, μὲσα στὰ ρομάντσα, ἕνα τοῦ Romain Rolland με τὸν τίτλο «Colas Breugnou»

«Τὸ ἡμερολόγιον ἑνὸς γουρουνό-πessimistῆ», ἂν πρέπει ἔτσι νὰ μεταφέρουμε στή γλώσσα μας τὸ γαλλικὸν τίτλο «Le journal d' un cochon de pessimiste», εἶναι ἕνα καινούργιο βιβλίον τῆς γνωστῆς μυθιστοριογράφου κυρίας Ζυρ, γεμάτο ἀπ' ἀγριοὺς στοχασμοὺς ἐμπνευσμένους, βέβαια, ἀπὸ τὸν πόλεμον και τὴ νίκη πού ἔκανε, σὰ με μαγικὸ ραβδί, ὅλους τοὺς αισιόδοξους χοίρους, ἐνῶ δὲν ἔκανε ὅλες τίς αισιόδοξες κυρίες χῆρες.

— Φαίνεται πὼς τὰ τυρταῖα θούρια και αἱματόχαρες πρόζες φυτρώνουν, τίς πιδ πολλές φορές, σὲ μερὶες κάπως ἡσυχότερες ἀπὸ τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Κι' αὐτὸ μᾶς φαίνεται πολὺ φυσικὸ. Γιαντὸ περιμένουμε τὴν ἀληθινὴν πολεμικὴν φιλολογίαν ἀπὸ κείνους πού θὰ γυρίσουν ἀπ' τὰ μέτωπα. Αὐτῆ μας τὴν ἐλπίδα μᾶς τῆνε δυναμώνουν μερικὰ βιβλία σὺν αὐτὸ πού ἔβγαλε τελευταῖα ὁ Carmarty, με τὸν τίτλο «Σελίδες δόξας και φύλλα δυστυχίας», στὸ Παρίσι.

Οἱ ἄνθρωποι πού ὀνειρεύονται σὺν τὴν πιδ μεγάλη εὐτυχία τὸ θάνατον στὸ πεδίον τῆς μάχης, δὲν εἶναι ἀνάμεσα σὲ κείνους πού πολεμοῦνε, πού κατορθοῦνε και πού σκοτίζουνται. Ἄλλα δυνατὰ αισιήματα τῆς ἀνθρώπινης φύλης κάνουν τους πραγματικὸς ἦρωες.

Στὰ σκίτσα τοῦ Carmarty, πούναι παρμένα ἀπ' τὸ ρωσικὸ, οἱ πολεμιστῆς σχεδὸν πάντοτε, δὲ δείχνουν καμιά προθυμία νὰ ὑποφέρουν τὰ βασανὰ τους, ἀρνιούνται με τὸν πιδ ενεργητικὸν τρόπο νὰ δεχτοῦν ὅλες τοῦ πολέμου τις τραχύτητες, γιατί εἶναι ἀντιμιλιταριστῆς ἢ και σοσιαλιστῆς, ἀφοῦ ὅμως καλά καλά παραπονεθοῦν, βρίσουν και βλαστημήσουν,

στὸ τέλος, σὲ μιὰ περίσταση, παρουσιάζονται ξάφνου ἀληθινοὶ ἦρωες.

Κάτι τέτοιον μᾶς φαίνεται πολὺ ἀνθρώπινο και γιαυτὸ πολὺ τραγικὸ κι', πολλές φορές, πολὺ ἀληθινὸ. Ὁ τεχνίτης δὲν ἔχει παρὰ νὰ τὸ κάνει και ὠραῖο. Ἡ ἀντίφραση, ὁ πόλεμος με τὸν ἑαυτὸ μας, εἶναι ἡ ἀληθινὴ τραγωδία τῆς ζωῆς, ἡ ἱστορία ἐκείνων πού βρίσκονται στήθως με στήθως με τὴ ζωῆ. Οἱ μονοκόμματα ψυχῆς εἶναι φαντασίες τῶν καφενειῶν και τῶν εἰρηνικῶν περιπάτων.

— Ὁ Joseph Barthélemy, στὸ βιβλίον του «Δημοκρατία και ἔξωτερικὴ πολιτικὴ», πραγματεύεται, μέσα σὲ 500 μεγάλες σελίδες, ἕνα ζήτημα πού πολλοὺς ἀπασχόλησε τὰ πέντε χρόνια: Εἶναι μιὰ δημοκρατικὴ χώρα σὲ θέση νὰ ἔχει ἔξωτερικὴ πολιτικὴ, κι' εἶναι ἰκανὴ νὰ κάνει πόλεμον;

Τὸ βιβλίον δίνει καταφατικὴ ἀπάντησιν. Μὴ και τὰ γεγονότα μᾶς εἶχον ἀκόμα καταφατικὰ ἔρα και πειστικὰ ἔρα ἀποδείξει, και, θαρροῦμε, κανένας δὲν ἔχει γιαυτὸ τὴν παρμηκὴν ἀμφιβολία. Ἄλλο ἔμως τὸ ζήτημα ἂν εἶναι κι' πραγματικὴ δημοκρατία.

Κι' ἔτσι πέφτει κανεὶς σ' ἕνα φαῦλον κύκλον ἀπὸ ὅπου δὲ θὰ μπορέσει ἴσως ὁ κόσμος, ποτὲ νὰ βγεῖ, ἂν δὲν ἀλλάξουν τὰ ἰδανικά του.

Ἰταλία. Στίς 2 τοῦ Μᾶη πρόκειται νὰ γιορταστῆ φέτος στή Φλωρεντία ἡ τετάρτη ἑκατονταετηρίδα τοῦ θανάτου τοῦ Λεονάρδου νὰ Βίντσι. Τὴν ἡμέρα αὐτῆ τὴν περιμένουν οἱ Ἴταλοι ἀπ' τὰ 1910, ὅμως φαίνεται πὼς δὲ θὰ γίνον ὅλα ὅσα ἀπὸ τότε ἔχον σχεδιάσει και ἐτοιμάσει μὴ προβλεπόμενος σὲ ποιους δύσκολους καιρούς θὰ ἔπεφε ἡ ἐπίσημη αὐτῆ, για τὴν Ἰταλία και για ὅλον τὸν κόσμον, ἡμέρα.

Θὰ βάλουν μιὰν ἀναμνηστικὴν πλάκα στὸ σπίτι οὗον ἔζησε κι' οὗον ἐργάστηκε μᾶς με τὸ δάσκαλό του Verrochio.

Ἰσπανία. Ὁ Τολστόης και ἡ εἰρήνη. «Τὰ Ἰσπανικὰ βδομαδιατικὰ φρονικὰ» γράφουν: «Τώρα τελευταῖα ἔγινε πολὺς λόγος για τὴν ἐπιρροή πού εἶχε τὸ ἔργο τοῦ Τολστόη σχετικὰ με τὴ ρωσικὴ ἐπανάσταση. Εἶναι βέβαιον πὼς ὁ μεγάλος μυθιστοριογράφος θὰ καταδίκασε αὐστηρὰ τὴν πολιτικὴν τὸν σφαγῶν πού μετχειρίστηκαν οἱ Μπολσεβίκοι, γιατί θὰ ἔλεγε πὼς αὐτὰ τὰ μέσα δὲν κάνουν ἄλλο παρὰ νὰ σφίγγουν ἀκόμα περισσότερο τὰ δεσμὰ πού θέλουν νὰ λύσουν.

Κι' ὅμως ἡ ρωσικὴ ἐπανάσταση εἶναι ἡ θυγατέρα τοῦ Τολστόη, ὅπως ἡ γαλλικὴ εἶτανε κόρη τοῦ Ρουσσῶ. Πολεμῶντας κι' οἱ δύο τους τὰ συγκαιρινὰ τους συστήματα, ἔκαναν τὸ λαὸ νὰ ἐπιθυμῆ μιὰ καλύτερη τῆς τῆς του, κι' ὅμως ὄντας κι' οἱ δύο τους αισθηματικοὶ, θὰ ὀπισθοχωροῦσαν ἀπὸ φρίκη μπροστὰ στήν Τρομοκρατία πού αὐτοὶ τῆνε γέννησαν...» Ὁ Τολστόη παραδέχεται τὴν ἀρχὴ πὼς ἐνόσθη θὰ ὑπάρχουν στρατοὶ, θὰ ὑπάρχουν και πόλεμοι. Ὁ μόνος τρόπος νὰπαλλαγῆ ὁ κόσμος για πάντα ἀπ' αὐτοὺς εἶναι νὰ καταργηθοῦνε οἱ ἐξοπλισμοί. Ἐνα λαὸς πού ἔχει σὲ τὴ διάθεσιν του στρατούς για νὰ ὑποστηρίξει τίς ἀπαιτήσεις του, δὲ θὰ παραδεχτῆ ποτὲ νὰ λυθοῦν οἱ διαφορές του ἀπὸ τὸ συνέδριον τῶν κρατῶν.

«Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον καθήκον τῆς κοινωνίας τῶν ἐθνῶν. Ἦς τὰ τώρα ὅμως παραδέχονται ἕνα διεθνή στρατό. ἰκανὸ νὰ κάνει σεβαστὴ σ' ἕνα λαὸ κάθε ἀπόφασιν πού αὐτὸς δὲ θὰ ἠθελε νὰ παραδεχτῆ. Ὁ Τολστόης θὰ κατηγοροῦσε μιὰ τέτοιαν ἀρχή».

Εἶναι ὁ φαῦλος κύκλος, πού εἴπαμε παραπάνω. Για νὰ ὑπάρχει αἰώνια εἰρήνη πρέπει νὰ γίνετα πόλεμος. Μπορεῖ νὰ βγεῖ ὁ κόσμος ἀπ' αὐτὸ τὸ φαῦλον κύκλον; Δύσκολο, ἴσως ὅμως ὄχι ἀδύνατον για τοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μ. ΚΡΕΝΔΙΡΟΠΟΥΛΟΥ. «Ἡ Φιλία». Ἐκδοσὴ «Ἰραμιμάτων» στήν Ἀλεξάνδρεια. Ἐνα κομψὸ βιβλιαράκι, πού μέσα σὲ 19 σελίδες πραγματεύεται τὸ ζήτημα: «Ἄν εἶναι δυνατὴ ἡ καθαρὰ και ἀδολὴ φιλία μεταξὺ ἀτόμων διαφορετικοῦ φύλου». Τὸ συμπέρασμα τῆς ἀξιολογῆς αὐτῆς φιλοσοφικῆς μελέτης, γραμμῆς σὲ γλώσσα μιχτῆ, εἶναι πὼς μπορεῖ νὰ ὑπάρξει μεταξὺ ἐνὸς ἀντρα και μιᾶς γυναίκης φιλία, χρειάζονται ὅμως μερικοὶ ὅροι ἀπαραίτητοι πού εἶναι πῆρα πολὶ σπάνιοι στοὺς Ἕλληνας και γενικὰ στοὺς μεσημεινικοὺς λαούς.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

—κ. **Άλέκ. Φοίβ.** Πειραιά. Νά πᾶς, βέβαια καί σέ περι-
 μένουμε νά περάσεις ἀπό τό γραφεῖο.—κ. **Φοίβ. Δάφ.** Θά δη-
 μοσιευτοῦνε ἕνα δυό ἀργότερα.—**Poor Jorick.** Ὅχι ἀκόμα.—
 κ. **Γεωργ.** Μήν τίς κολυμπιστένεσαι πάντοτε τίς «ἐσωτερικές
 ἀνάγκες». Δέν εἶναι καί τόσο καλοί ὁδηγοί.—κ. **Άγ. Καλ.** Νά
 μᾶς στέλνεις καλύτερα, κί ἄς μὴν εἶναι καί τρανότερα, τραγού-
 δια.—κ. **Άλ. Δουίξ.** Χίο. Δοκίμαζε καί μέ τόν καιρό θά ἐπι-
 τύχη.—κ. **Ά. Μιχ.** Σμύρνη. Τά φύλλα σοῦ στέλνονται ταχτικά
 Στείλε μᾶς ἄλλα ποιήματά σου.—κ. **Ά. Άρφα.** Δε βαριόσαι!—
 κ. **Άγγ. Καστ.** Τ. Τ. 929. Ἀπό τὰ ἀναρίθμητα κί αὐτά.
 Τά διαβάσαμε καί γελᾶσαμε...—κ. **Σ. Γράφεις** καθαρά. Φα-
 νασιῆτε τί ἐργασία πρέπει νά γίνεται γιά νά διαβάζονται ὅλα ὅσα
 μᾶς στέλνουν. Εἴμαστε ἀναγκασμένοι πολλές φορές νά τάφινου-
 μα.—**Ι. Ρακ.** Ὁ ὀπτεβολικός ζήλος βλάπτει. Κάτι γλύφτης»
 ἀντί γλύπτης καί τό καθήκοντο, τοῦ καθήκοντο
 μποροῦνε νά λείπουνε, μή γράφετε σάν τρομοκρατημένοι. Τό
 ζήτημα ὅλο εἶναι νά ἐχτιμήσετε ὡς πῶς μπορεῖ νά φτάνει ἡ
 λευτεριά σέ μιὰ γλώσσα ὄχιως νά παύει νά εἶναι κί ἡ γλώσσα.
 Μόνο οἱ νεαροί γλώσσες εἶναι «μή μοῦ ἄπνουν».—κ. **Άνδρα.**
 Ζητᾶς τή γνώμη μας. Ἡ γνώμη μας λοιπόν εἶναι νά φροντίσης
 νά μή γράφεις στίχους σάν κί αὐτούς:

Ἐνα φύσημα πετᾶ το
 εἰς τό ὄρομο μανιασμένο,
 ἕνα πόδι ἐκεῖ πατά το,
 κᾶννε τό κομματισμένο...

κ. **Π. Γλ.** Δοκίμασε καί σ' ἄλλα θέματα, ὄχι ἐρωτικά, καί πρό
 παντός μή βιάζεσαι νά δημοσιεύεις.—**Σ. Γκ.** Γιάννινα. Δέν
 εἶναι καί τόσο καλό, μᾶ θά γράφεις καί καλύτερα.—κ. **Ά. Ἰμαρ.**
 Ἐμεῖς τή γνώμη μας σοῦ εἶπαμε Ἐσὺ τώρα, κᾶμε ὄ,τι θέλεις.
 —κ. **κ. Τ.** Φιτ. καί Θαλ. **Άγγ.** Ἀντυχῶς ὄχι καί τόσο καλό.
 —κ. **Σ. Βέν.** Στείλε μᾶς κανένα πιδ σύντομο καί σέ πιδ δη-
 μοσιική γλώσσα. Τά ποιήματα δέ δέχονται διάλου ἀνάμιξη
 γλωσσική. Κατατρέφονται.—κ. **Ά. Τσερ.** Τό διήγημα ὄχι κί
 ἄσκημο, ἄν καί παρὰ πολὺ τραγικό· δεῖξε λίγο περισσότερη ἐπι-
 μέλεια στή μορφή, μή ξεχνώντας πῶς τέχνη εἶναι ἡ μορφή κί
 ὄχι ἡ ὑπόθεση, οὔτε τὸ αἰσθημα, οὔτε ἡ οὐκίη που εἶναι οἱ
 πρώτες ὕλες. Στείλε μᾶς κανένα ἄλλο πιδ σύντομο καί πιδ δου-
 λεμένο. Καί γράφε τούς παραγράφους καί τούς διαλόγους ἔτσι
 πού νά ξεχωρίζονται, ὄχι ὅλα σέ μιὰ γραμμή.—**Graziella.**
 Σύρα. Περιμένου. Γράφεις τόσο ἄμορφα γράμματα, ὥστε κί
 ὄ,τι μᾶς στείλεις, καλό θά εἶναι

„ΠΥΡΣΟΣ“

ΜΗΝΙΑΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Διευθυντής: ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

Ὁ «Πυρσός» εἶναι τὸ φιλολογικὸ ὄργανο τῶν νέ-
 ων. Βγαίνει κάθε μήνα καί πουλιέται σ' ὅλα τὰ κί-
 οσια καί τὰ κεντρικώτερα βιβλιοπωλεῖα 1 δρ. τὸ
 τεῦχος. Ἡ συνδρομὴ του εἶναι 8 δρ. γιά τὴν Ἑλλά-
 दा καί φρ. γ. 10 γιά τὸ Ἐξωτερικόν.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

διὰ τοὺς κ. κ. ὀδοντοιατροὺς

Εἰς τὸ κατάστημα LABARBERA, I. ΚΑΝΔΡΗ
 καί Σία, Σταδίου 3, παρελήφθησαν τὰ ἀναμενόμενα
 ὀδοντοιατρικὰ εἶδη τοῦ ἐν Λονδίῳ Οἴκου C. ASH
 SONS et Cie.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ δωμάτιο εὐρύχωρο, προσημα-
 κό, μὲ δύο μεγάλα παράθυρα καί μὲ ξεχωριστὴ εἴσο-
 δο σὲ καλὴ θέσι. Πληροφορίες στὰ γραφεῖα τῆς Ἐ-
 ταιρίας «Ἰτύπος», (ὁδὸς Σοφοκλέους 3).

**Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΗΡΩΣΙΣ
 ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝ. ΣΤΟΛΟΥ
 ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Γενήσεται τὴν 28 Ἀπριλίου (11 Μαῦ) 1919

Σύνολον κερδῶν Ἀρχιμ. 200,000

Μέγα κέρδος > 80,000

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ συνδρομηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν
 καί τοῦ ἐξωτερικοῦ νά μᾶς στείλουν τὴ συνδρο-
 μή τους μὲ ταχυδρομικὴ ἢ τραπεζικὴ ἐπιταγὴ καί
 μὲ διευθύνση: «**Ἐκδοτικὴ Ἐταιρεία «Ἰτύπος»,**
 ὁδὸς Σοφοκλέους· Ἀριστείδη.

Ἡ διαχείριση τοῦ «Νουμά»

Ἀδελφοὶ Δάνου & Σία

ΕΔΡΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΕΙ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ἐν Ἀθήναις, Θεσσαλο-
 νικῇ καί Πάτραις, ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ἐν Καλά-
 μαῖς, Λαμία καί Νέᾳ Ὑόρκῃ, ΑΝΤΑΠΟΚΡΙ-
 ΤΑΙ εἰς ἅπασας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ:

ΔΙΑΚΟΜΙΣΙΣ, ΑΠΟΣΤΟΛΗ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΙΣ
 ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ
 ΔΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΝ ΤΡΙΤΩΝ

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ ΕΠΙ ΕΜΠΟ-
 ΡΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΤΩΤΙΚΩΝ.

ΝΑΥΛΩΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΙΣΤΙΟΦΩΡΩΝ

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ

ΤΜΗΜΑ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ. Ἡμε-
 ρησία τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία ἐκ τῶν κέντρων
 τῆς παραγωγῆς τῶν τιμῶν σταφίδων καί σύ-
 κων. Διαρκῆς παρακαταθήκη σταφίδων, σύκων
 καί σάκωνος πρὸς πώλησιν διὰ λ/σμών τῶν
 ἀποστολέων.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ ΕΠΑΡΧΙΩΝ. Παρα-
 λαβὴ καί ἀποστολὴ, μετὰ καταβολῆς τῆς ἄ-
 ξιας αὐτῶν, ἀλεύρων, σίτου, ὀρυζῆς καί ὀλων
 ἐν γένει τῶν εἰδῶν τοῦ ἐπισιτισμοῦ.

Γεν. Πρόακτορες τῆς «ΠΡΟΝΟΙΑΣ»,
 Ἄνων. Ἐταιρείας Γεν. Ἀσφαλειῶν.

Τηλέφ. Πειραιῶς 1-87, Ἀθηνῶν: 15-57.

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις:

Ἀδελφοὺς Δάνου

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ:

“Ο ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ,,

ΤΟ ΜΟΝΟ ΑΓΝΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρόσκλησις

Πρός υποβολήν αιτήσεων διά διορισμόν εις θέσεις Δοκίμων Οικονομικών υπαλλήλων Α', Β', Γ', Δ', Ε' και Στ' τάξεως.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ἐχοντες ἐπ' ἔφει τὸν νόμον 1758 τῆς 16 Μαρτίου ἐ. ἔ., καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ κάτωθι προσόντα καὶ ἐπιθυμοῦντας νὰ διορισθῶσιν εἰς θέσεις Δοκίμων Οἰκονομικῶν υπαλλήλων Α', Β', Γ', Δ', Ε', καὶ Στ' τάξεως ὅπως ὑποβάλλωσιν ἢ ἀποστείλωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν (Τμήμα Προσωπικοῦ) σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ζητούμενων ἀποδεικτικῶν ὅτι κέκτηνται τὰ προσόντα ταῦτα πρὸς τοῦτοις δὲ

1) Πιστοποιητικὸν ἐπίσημον ὅτι κέκτηνται ἡλικίαν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 50 ἐτῶν, οὐδὲ κατωτέραν τῶν 23.

2) Πιστοποιητικὸν ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὴν στρατιωτικὴν αὐτῶν ὑποχρέωσιν καὶ ὅτι δὲν ἔχουσι κριθῆ ἄνικανοὶ διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν.

3) Πιστοποιητικὰ τῶν Εἰσαγγελέων τῶν Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετῶν τῆς τελευταίας αὐτῶν κατοικίας, ἐκδεδωμένα πρὸ διμήνου τὸ πολὺ, ἐξ ὧν νὰ ἐμφαίνηται ὅτι δὲν κατεδικάσθησαν οὐδὲ παρεπέμφθησαν ἐπὶ πράξει ἀποκλειούσῃ αὐτοὺς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

4) Τὴν φωτογραφίαν τῶν ἐπικολλημένην ἐν τῇ ὑποβληθσομένη αἴτησει τῶν, ἐν ἣ ἀπαραιτήτως νὰ ἀναγράφηται καὶ ἡ διεύθυνσις τῶν, ὁ τόπος καταγωγῆς τῶν καὶ ἡ ἐν γένει οἰκογενειακὴ αὐτῶν κατάστασις.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες ὅπως λάβωσι περισσότερας πληροφορίας δέον νὰ ζητήσωσι τοιαύτας παρὰ τοῦ Γραφείου τῶν Πληροφοριῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐν Ἀθήναις 18 Μαρτίου 1919.

Ὁ Ὑπουργὸς

ΜΙΛΤ. ΝΕΓΡΟΠΟΝΤΗΣ

Δόκιμος οἰκονομικὸς υπάλληλος α' τάξεως, ἐπὶ βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς τμηματάρχου α' τάξεως, διορίζεται ὁ κεκτημένος τετραετῆ δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ πολυμελεῖ δικαστηρίῳ ἢ ὁ διατελέσας ἐν τῷ δικαστικῷ κλάδῳ εἰς θέσιν πρωτοδίκου ἐπὶ διετίαν τουλάχιστον ἢ διπλωματοῦχος τῆς Νομικῆς ἢ τῶν πολιτικῶν ἢ μαθηματικῶν ἢ φυσικῶν ἐπιστημῶν, συγκεντρῶν προσόντα εἰδικῆς μορφώσεως ἢ ὁ διατελέσας ἐπὶ τετραετίαν ὡς τμηματάρχης Τραπεζῆς ἢ ἄλλης ἀνωθύμου ἐταιρείας μετὰ διπλώματος δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐμπορικῆς σχολῆς ἢ ἀλλοδαπῆς τοιαύτης ἢ πρῶν τραπεζιτικῶν υπαλλήλων, κεκτημένος διετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ μετὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου διαχειρίσεως.

Δόκιμος οἰκονομικὸς υπάλληλος β' τάξεως, ἐπὶ

βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς τμηματάρχου β' τάξεως, διορίζεται ὁ κεκτημένος τριετῆ δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ πολυμελεῖ δικαστηρίῳ ἢ ὁ διατελέσας ἐν τῷ δικαστικῷ κλάδῳ εἰς θέσιν πρωτοδίκου τουλάχιστον ἢ διπλωματοῦχος τῆς Νομικῆς ἢ τῶν πολιτικῶν ἢ μαθηματικῶν ἢ φυσικῶν ἐπιστημῶν, συγκεντρῶν προσόντα εἰδικῆς μορφώσεως ἢ ὁ διατελέσας ἐπὶ διετίαν ὡς τμηματάρχης Τραπεζῆς ἢ ἄλλης ἀνωθύμου ἐταιρείας μετὰ διπλώματος δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐμπορικῆς σχολῆς ἢ ἀλλοδαπῆς τοιαύτης ἢ πρῶν τραπεζιτικῶν υπαλλήλων, κεκτημένος διετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ μετὰ τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ διαχειρίσεως.

Δόκιμος οἰκονομικὸς υπάλληλος γ' τάξεως, ἐπὶ βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως ἢ δόκιμος οἰκονομικὸς υπάλληλος δ' τάξεως, ἐπὶ βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξεως, διορίζεται διπλωματοῦχος τῆς Νομικῆς ἢ τῶν πολιτικῶν ἢ μαθηματικῶν ἢ φυσικῶν ἐπιστημῶν ἢ ὁ κεκτημένος τριετῆ ὑπηρεσίαν παρ' ἀνωθύμου ἐταιρείας μετὰ διπλώματος ἐμπορικῆς σχολῆς δημοσίας ἢ ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ Κράτους ἰδιωτικῆς ἢ ἀλλοδαπῆς τοιαύτης ἢ πρῶν τραπεζιτικῶν υπαλλήλων κεκτημένος ἐνός ἐτους ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατῷ μετὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ ἢ ἀνδρπολοχαγοῦ διαχειρίσεως μονίμου ἢ ἐφ' ἔδρου.

Δόκιμος οἰκονομικὸς υπάλληλος ε' τάξεως, ἐπὶ βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς ὑπουργικοῦ γραφέως α' τάξεως, διορίζεται ὁ κεκτημένος ἀπολυτήριον γυμνασίου ἢ δίπλωμα δημοσίας ἐμπορικῆς σχολῆς ἢ ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ Κράτους ἰδιωτικῆς ἢ ἀλλοδαπῆς τοιαύτης.

Δόκιμος οἰκονομικὸς υπάλληλος σι' τάξεως, ἐπὶ βαθμῶ καὶ ἀποδοχαῖς ὑπουργικοῦ γραφέως β' τάξεως, διορίζεται ὁ κεκτημένος ἐνδεικτικῶν γυμνασιακῆς τάξεως ἢ ἐνδεικτικῶν τάξεως τινὸς ἐμπορικῆς σχολῆς δημοσίας ἢ ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ Κράτους ἰδιωτικῆς ἢ ἀλλοδαπῆς τοιαύτης ἢ τάξεως τινὸς διδασκαλείου ἢ ἀπολυτήριον σχολαρχείου.

Δόκιμοι οἰκονομικοὶ υπάλληλοι πάσης τάξεως δύνανται νὰ διορισθῶσι καὶ οἱ διατελέσαντες υπάλληλοι παρὰ ταῖς ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου Ὄθωμανικοῦ Χρέους καὶ τῆς Ἐταιρείας τοῦ Μονοπωλείου τῶν καπνῶν ἐν Τουρκίᾳ, εἰς τάξεις δὲ α', β' καὶ γ' ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας τῶν καὶ τῆς θέσεως ἣν κατεῖχον παρὰ ταῖς ἄνω ὑπηρεσίας, ἐξομοιουμένων (τῶν ἐτῶν καὶ τῆς θέσεως) πρὸς τραπεζῆς ἢ ἄλλης ἀνωθύμου ἐταιρείας.

Ο "ΝΟΥΜΑΣ" ΣΤῆ ΣΜΥΡΝΗ

Ὁ κ. ΓΕΩΡΓ. Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ (Συννοικία Ἁγίου Γεωργίου ἢ Ντιλμπέρ Σοκάκ ἀριθ. 16) ἔχε τὴν καλοσύνη νὰ δεχθῆ τὴν ἀντιπροσωπεία τοῦ «Νουμά» στὴ Σμύρνη καὶ αὐτῆν Ἀνατολή Ὅποιος θέλει λοιπὸν νὰ γραφθῆ συνιτρομητῆς, νὰ πληρώσει συντρομῆ ἢ νὰ δημοσιέψῃ ἀγγελία στὸ «Νουμά», ἂς συνεννοηθῆ μαζ' του.